

nolako txakurra, halako jabea

barrendik 200-300

1A maila

irakaslearena

EGILEAK

Proiektuaren arduraduna:	Juxto Egaña (HABEko Hizkuntzaren Didaktika arduraduna)
Koordinatzaile didaktikoak:	Begoña Martinez (HABEko teknikaria) Sabin Zabala (HABEko teknikaria)
Parte-hartzailea:	Jone Aboitiz (AEK)
Errealizazio didaktikoa:	Xabier Elortza (HABEko teknikaria) Alex Mungia (HABEko teknikaria) Agurtzane Maiz (HABEko teknikaria)

(c) HABE 2003.

HABE erakundeak eskerrak ematen dizkio Alfabetatze Euskalduntze Koordinakundeari (AEK) materialgintza-proiektu honetan parte hartzerakoan agertu duen borondateagatik.

Halaber, esker ona luzatu nahi die euskalduntze-alfabetatzegintzan diharduten euskaltegi guztiei, beren esperientzia eta ekarpena baliagarri izan direlako.

Diseinua, maketazioa eta marrazkiak: **Iñaki Gozalo, Igor Astigarrega eta Josetxo Sastre.**

Gure esker ona ondoren aipatzen direnei, hainbat material eta ideia hartzeko baimena eman digutelako:

- Alcantara, R. *Tento eta telebista* (ipua). Ibaizabal. 1999.
- Goscinny, R. Uderzo, A. *Asterix eta Kleopatra* (komikia). Elkar

AURKIBIDEA**1. SARRERA**

1. Irakaslearentzako oharra	3
2. Ikastunitatearen ibilbidea	4
3. Ikastunitatearen edukiak eta helburuak	5

2. ATAZAK**A MULTZOA:**

1. Ataza: Nondik dator?	6
--------------------------------	---

B MULTZOA:

2. Ataza: Txakurra zertarako?	8
3. Ataza: Lukas txakurra	11
4. Ataza: Elkarren antzik ba ote?	14

C MULTZOA:

5. Ataza: Tonto txakurra	17
6. Ataza: Txakur ezagunak	20

3. MATERIAL OSAGARRIA

1. Idefixen abenturak	22
-----------------------	----

4. ERANSKINAK

1. Ikaslearen autoebaluazio-orria	24
2. Nondik dator? Film eta telesaiotako irudiak	25
3. Txakurraren jatorria	26
4. Hainbat hitz	27
5. Txakur-jabeak	28
6. Txakurra zertarako ? Erantzun-orria	29
7. Txakur-izenak	30
8. Txakurrei buruzko sarrera	31
9. Txakur-hezitzailea	32
10. Lukas txakurra	33
11. Elkarren antzik ote? Erantzun-orria	35
12. Zein txakur daukat?	36
13. Bi txakurren argazkiak	38
14. Beste lau jaberren argazkiak	39
15. Beste lau txakurren argazkiak	40
16. Txakur euskaldunak	41
17. Iñaki Zubeldiari elkarriketa	42
18. Tonto txakurraren erantzun-orria	44
19. Txakur ezagunak	45
20. Idefix txakurra. Komikia	47

BIDEO-PASARTEAK

1. ataza	2. ataza	3. ataza	5. ataza
1. b-p: 00.00.31	2. b-p: 00.03.33	4. b-p: 00.07.59	7. b-p: 00.18.15
	3. b-p: 00.06.08	5. b-p: 00.09.10	8. b-p: 00.20.01
		6. b-p: 00.12.01	

1. SARRERA

1. IRAKASLEARENTZAKO OHARRAK

Txakurraren eta gizakiaren arteko harremanak aldatuz joan dira, txakurra gure etxeetan sartu genuenetik. Garai batean, gizakiak bere eginkizunetan laguntzeko bakarrik izaten zuen txakurra etxean; gaur egun, berriz, bestelako arrazoiak ere badaude txakurra etxean edukitzeko.

Batzuek ez dute bidezko ikusten txakurra familiako beste bat izatea; beste batzuek, ordea, ez lukete txakurra ezergatik ere salduko. Nolanahi ere, ezin da ukatu txakurrak gure artean duen garrantzia, eta horretaz guztiaz hitz egingo dugu ikastunitate honetan.

Jakin badakigu txakurrak direla-eta hainbat iskanbila ere sortzen direla, baina horrek beste ikastunitate bateko gaia izan beharko du, ez baita gure asmoa horrelako eztabaidak burutzea maila honetan. Hemen txakurraren eta gizakiaren arteko harremanaren alderdi ludikoa baino ez duzu topatuko, positiboena, eta eztabaidak beste baterako utziko ditugu.

Ikastunitateak hiru multzo ditu: Lehenengoan, A multzoan, ataza bakarria daukate, eta horren bidez txakurra gure gizartean nola sartu zen jakingo dute, hau da, gure arteko harremana non eta nola hasi zen.

B multzoan, berriz, txakurra gure bizitzan sartu genuenetik, gizakiaren eta txakurraren arteko harremanak nolakoak izan diren aztertuko dituzte. Alde batetik, zer-nolako jabe-motak dauden ikusiko dute eta, beste alde batetik, jabe-mota horiek zein izen jartzen dieten euren txakurrei. Gero, txakurraren eta jabearen arteko harremana oso estua izan ohi dela ere ikusiko dute, eta, txakur-jabeen artean egindako inkesta baten emaitzak ezagutzeaz gain, eskarmentu baten berri ere izango dute. Azkenik, txakurren eta jabeen artean antzekotasunik ba ote dagoen eztabaidatuko dute.

Azken multzoan, C multzoan hain zuzen ere, txakur ezagunei buruz hitz egingo dute; txakurraren eta gure arteko harremanak sendotzen hasi zirenetik hona hainbat txakur egin baitira ezagun edo oso ezagun, eta batzuk zinemako izar izatera ere iritsi dira.

Zuek ba al daukazue txakurrik etxean? Zertarako ekarri zenuten? Eta zuen txakurrak ba al du zuen antzik? Edo zuek al zarete txakurraren antza hartu duzuenak? Ezagutzen al duzue Laika? Ba al dakizue Milu-ri whiskia izugarri gustatzen zaiona?... Azter dezagun txakurren txokoa, gure munduaren zati ere bada eta.

DESKRIBAPENAK	· Denok dakigu txakur-arraza mordo bat dagoela gaur egun. Handiak, txikiak, zimurdunak, zuriak, beltzak, iletsuak, belarri luzeak, argalak ... denetarik dago. Ez ditugu txakur-arraza guztiak ezagutuko. Arraza horien ezaugarri nagusiez arituko dira, eta begi bistan dauden kontuak aipatuko dituzte, egunero edozein lekutan entzun edo esan ditzakegunak.
IRRATSAIOAK	· Ikastunitate honetan aipatuko dituzten kontu asko irratsaio baten harian etorriko dira. Informazioa eguneroko kontuen ingurukoa izango da. Erabiliko duten materiala, beraz, ulerterraza izango da; gehienetan, bi edo hiru pertsonen arteko elkarriketa.
IRITZIAK	· Gaur egun, ia edozeri buruzko iritziak eskatzen dizkigute, bai kalean, bai lagunartean, bai telefonoz, internetez... Sarean lehiaketa mordo bat ere egoten dira, eta horietako bat ezagutuko dute. Iritziak ematen trebatuko dira.

A multzoa

2. IKASTUNITATEAREN IBILBIDEA

1. SARRERA

Ikastunitatearen aurkezpena.
(3. or.)

1. ATAZA: NONDIK DATOR?

- Gaia zein izango den antzeman.
- Testua irakurri, eta usteak egiaztatu. Irakurritakoa ahoz azaldu.
- Helburuzko - teko / -tzeko eta -rako landu.

(6.or.)

B multzoa

2. ATAZA: TXAKURRA ZERTARAKO?

- Gaiaren aurreko ezagutza baliatu.
- Txakurra edukitzeko arrazoiak adierazi, izenaren arabera sailkatu txakurrak, eta, gero, elkarri azaldu.
- Sailkapena irratian entzundakoarekin alderatu.
- Erlatiboak esaldiak osatu.
- Txakurren izenez hitz egin.

(8.or.)

ENTZ. / GRAM. / MINTZ.

3. ATAZA: LUKAS TXAKURRA

- Inkesta baten emaitzak zeintzuk izan daitezkeen esan.
- Irratian esandakoa entzun, eta gure usteekin alderatu.
- Entzungo dugun kontaketa baten laburpena irakurri, eta datu faltsuak atzeman.
- Datuak egiaztatu ondoren, istorioa idatzi.
- Esaldi konpletiboak landu.

(11. or.)

4. ATAZA: ELKARREN ANTZIK BA OTE?

- Txakurren arrazak ezagutu, argazkiak ikusita.
- Lehiaketan emandako erantzunak irakurri, eta irabazlea nor izan zen esan.
- Argazki batzuei buruzko iritziak idatzi.
- Usteak azaltzeko esapideak landu.

(14. or.)

IRAK. / IDAZ. / GRAM.

nolako tx

IKASLEAREN
AUTOEBALUAZIO-ORRIA
(24. or.)

6. ATAZA: TXAKUR EZAGUNAK

- Txakur ezagunak zerrendatu, eta argazkiak izenekin lotu.
- Txakurren biografia motzak irakurri, eta zeini buruzkoak diren esan.
- Txakur ezagunei buruzko gustuak ahoz azaldu.
- Adjektiboak landu.

(20.or.)

IRAK. / GRAM. / MINTZ.

5. ATAZA: TENTO TXAKURRA

- Euskal Herrian txakur ezagunak zeintzuk diren esan.
- Irratian entzundakoa eta aurretik esandakoa alderatu.
- Grabazioa entzun, eta umeentzako ipuin batzuen izenburuak osatu.
- Iraganeko aditz-forma ezagunenak landu.

(17. or.)

ENTZ. / GRAM.

C multzoa

IRAKASLEAREN LIBURUA
1A maila

3. IKASTUNITATEAREN EDUKIAK ETA HELBURUAK

LEXIKOA

- Txakur-arraza ezagunen izenak ikasi (1)
- Txakurak deskribatzeko adjektiboak ikasi (4,6)
- Txakurren ekintzez hitz egin (6)

MINTZAGAIAK

- Txakurraren historia ezagutu (1)
- Txakurra etxera ekartzeko arrazoiak ulertu eta horietaz mintzatu (1, 2)
- Txakurrei jartzen dizkiegun izenez hitz egin (2)
- Jabe-motak sailkatu (2)
- Txakurraren eta gizakiaren arteko harremana zein den esan (3, 4)
- Euskal Herriko eta munduko txakurak ezagutu eta horietaz hitz egin (5, 6)

ELKARRERAGINA

- Irakurritako informazioa ahoz azaldu (1)
- Informazio zehatza eskatu (2)
- Elkarreraginean, jasotako informazioaren sailkapena idatzi (2)
- Nork bere iritzia ahoz azaldu (3)
- Egindako hipotesiak elkarri ahoz azaldu (4)
- Usteak eta horien arrazoiak idatzi (4)
- Nork bere gustuak ahoz azaldu eta arrazoiak eman (6)

KOMUNIKAZIORAKO AZPITREBETASUNAK

- Irakurriko / entzungo dutenari buruzko aurreikuspenak egin (1, 3)
- Testu motzak irakurri eta ulertu (1)
- Irratsaio bateko informazioa entzun eta zehatz ulertu (2)
- Aurreko ezagutza baliatu (3)
- Irratsaio batean entzundako iritzia ulertu (3)
- Entzundako narrazio baten hari nagusia ulertu (3, 5)
- Iritziak irakurrita, zuzen nor ibili den aurreikusi (4)
- Irratian entzundako narrazio laburretan hitz gakoak antzeman (5)
- Biografia motzak irakurri eta ideia nagusiak ulertu (6)

GRAMATIKA ETA DISKURTSOA

- Helburuzko -teko / -tzeko eta -rako formak landu (1)
- Erlatibozko forma batzuk ezagutu (2)
- Esaldi konpletiboetako -ela marka antzeman (3)
- Usteak azaltzeko esapideak erabili eta berriak ikasi (4)
- Aditz laguntzailearen forma batzuk (nor / nor-nork / nor-nori nork 3. per.) iraganean jarri (5)

EUSKAL KULTURA / GIZARTEA

- Euskal Herrian ezagunak diren txakurrez hitz egin (5)

2. ATAZAK

A MULTZOA

1. ataza: nondik dator?

55'

Helburuak:

- Irakurriko dutena aurreikustea.
- Testu motz bat irakurri eta ulertzea.
- Irakurri dituzten hainbat pasarte ahoz azaltzea.
- Helburuzko - teko / -tzeke eta -rako lantzea.

Zertan den:

Txakurra eta gure arteko lehen harremanen nolakoa landuko dugu: noiz hasi ginen txakurra etxekotzen? Zergatik sartu zen txakurra gure etxeetan? Nondik dator txakurra? Horien guztien erantzunak izango dituzte, internetetik ateratako testu motz bat irakurrita.

PROZEDURA:

Atazaurrea: irudi batzuk ikusi, eta gaia asmatu. Adierazpen batzuk egia ala gezurra diren esan (10')

- 1.bideo-pasartean komiki, film edota telesaioetako irudi batzuk ikusiko dituzte (2. eranskina). Taldeka jarrita, irudi horiek elkarren artean zein antza duten adieraziko dute. Ondorioak, gainontzeko taldeko kideei azaldu. (Irudi guztietan txakurren bat da protagonistetako bat).
- Behin zertaz hitz egingo duten jakinda, berriro ere taldeka jarriko dira. Txakurraren jatorriari buruzko adierazpen batzuk izango dituzte euren orrietan, eta, euren ustez, egia ala gezurra diren esan beharko dute.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

- 1.- Txakurra tximinoarengandik dator.
- 2.- Gutxi gorabehera, lehenengo etxe-txakurra orain dela 12.000 urtekoa da.
- 3.- Orain dela 40 mila urte, otsoa gizakiaren hondakinak jaten hasi zen. Horregatik, otsokume batzuk mantsotu egin ziren eta etxe-txakur bihurtu.
- 4.- Australopitekusa izan zen txakur-mota batzuk hazi zituen lehenengoa.
- 5.- Erromatarren garaian txakur-mota bakarra zegoen: galgoa.
- 6.- Antzinako munduan ez zituzten txakurrak ezertarako erabiltzen. Libre bizi ziren basoetan.

Ataza: testua irakurri eta pentsatu dutena egiaztatu. Emandako hitz horiei buruz irakurri dutena ahoz azaldu (20')

- 'Txakurraren jatorria' izeneko testua irakurri (3. eranskina), eta adierazpenei buruz pentsatu dutena egiaztatuko dute.
- Ikasle bakoitzari testuko bizpahiru hitz emango dizkiogu (4. eranskina), testuan hitz horien gainean zer esaten den azal dezaten. Azalpena prestatu egingo dute.

Feedbacka: Guztiek gauza bera ulertu duten adierazi (5')

- Denak bilduta, bakoitzak hitz horiei buruz zer ulertu duen esango du, ea gainerakoek ere gauza bera ulertu duten.

Gramatika eta diskurtsoa: -teko / -tzeko eta -rako helburuzkoak landu (15')

- Testuari buruzko ondorengo galderak irakurri, eta erantzunak testuan bertan azpimarratuko dituzte.

1. Orain dela 40 mila urte inguru, gizakiak zertarako bizi ziren taldeetan elkartuta?
2. Erromatarrek zertarako erabiltzen zituzten galgoak eta beste txakur batzuk?
3. Erromatarrek zertarako erabiltzen zituzten artzakur edo 'mastin' handiak?
4. Antzina zertarako edukitzen zituzten txakurrak?

- Galdera guztiak ZERTARAKO...? motakoak direnez, azpimarratu behar dituzten erantzunek -teko / -tzeko edota -rako helburua adierazteko atzizkiak izango dituzte.
- Berriro ere 1. bideo-pasartea ikusi, eta txakurrak eta jabeak zerrendatuko dituzte. Ondoren, txakur-jabe bakoitzak bere txakurra zertarako nahi duen esango du.

TXAKURRAREN IZENA	JABEAREN IZENA	JABEAK ZERTARAKO NAHI DU TXAKURRA

Atazaostea: gaiari buruz labur hitz egin (5')

- Garai batean eta gaur egun txakurrak zertarako erabiltzen diren adieraziko dugu. Labur.

2. ataza: txakurra zertarako?

100'
Helburuak:

- Datu zehatzak ahoz eskatzea.
- Elkarreraginean, jasotako informazioan oinarritutako sailkapena egitea.
- Irratsaio bateko informazioa entzun eta zehatz ulertzea.
- Erlatiboa lantzeko ariketa egitea.

Zertan den:

Irratsaio bateko jarduna izango da ataza honetako abiapuntu. Bertan txakur-jabe eta txakurren izenei buruz hitz egingo digute. Han entzundakoa eta ikasleek gehi dezaketena kontuan hartuta, eginkizun nagusia izango da gaiari buruzko sailkapen bat egitea.

PROZEDURA:

1

Atazaurrea: Garai batean txakurra zertarako eraman zuten etxera eta, gaur egun, zertarako edukitzen dugun adierazi. Garaiak alderatu (10')

- Taldeka jarriko dira, eta gizakiak, garai batean, txakurra zertarako etxekotzen zuen esango dute; zerrenda osatuko dute, denen artean. Gero, gaur egun txakurra zertarako edukitzen dugun esango dute.

Garai batean zertarako eraman zuten txakurra etxera?	Orain zertarako edukitzen dugu txakurra?

Ataza: txakurra edukitzeko arrazoiak eta txakurrari jarritako izenari buruzko galderak egin eta ondorioak elkarri azaldu. Sailkapena osatu (25')

- Inkesta egingo dute euskaltegian (aurreko egunean ere egin daiteke; lagunen artean, esate baterako). Inkestan lau galdera egingo dituzte:

INKESTA
1. Baduzu txakurrik? 2. Zertarako behar duzu txakurra? 3. Zein izen jarri diozu txakurrari? 4. Zergatik jarri diozu izen hori?

- Taldeka, inkestaren emaitzak kontatuko dizkiote elkarri. Ondorioak aztertuta, lehenbizi, jabe-tipologia bat ateratzen saiatuko dira eta, gero, txakur-izenen tipologia bat.

TXAKUR-JABEEN TIPOLOGIA:	TXAKUR-IZENEN TIPOLOGIA
- txakurra-rako behar dutenak	- euskal izenak, ...

:

Feedbacka: taldeka esandakoa azaldu eta informazioa osatu (10')

- Taldeetan esandakoa azaldu eta, guztien artean, sailkapen bakarra egiten ahaleginduko dira.

2

Ataza: irratian gaiari buruz esandakoa entzun eta datuak jaso (20')

- 2. bideo-pasartean (5. eranskina) irratian txakur-jabeei buruz esandakoak entzungo dituzte. Entzuten duten bitartean, bertan ematen duten sailkapenari buruzko datuak jasoko dituzte binaka (6. eranskina) (Ikasleek A eta B fitxak hartu behar dituzte euren liburuko eranskinetatik). Bati datu batzuk faltako zaizkio eta besteari beste batzuk.
- Pasarte horretako informazioa jaso ondoren, A fitxa bete dutenak talde batean batuko dira, eta B fitxa bete dutenak beste batean. Bakoitzak jasotakoa adierazi eta adostu egingo dute.
- 3. bideo-pasartean (7. eranskina) txakurren izenei buruzko informazioa entzungo dute, eta gauza bera egingo dute (entzun, jaso eta taldeko kideekin adostu).

Feedbacka: binaka elkartu, eta jasotako informazioa egiaztatu (10')

- Jasotako datuak azalduko dizkiote batak besteari, eta daukatenarekin bat datorren esango dute.
- Entzundako informazioa eta lehenago egin duten sailkapena alderatu, eta sailkapena osatu egingo dute.

Gramatika eta diskurtsoa: erlatibozko esaldiak osatu (15')

- Irratsaiotik ateratako esaldi batzuk osatuko dituzte; alde batetik, hutsuneetan falta den informazioa multzo batetik aukeratuta, eta, bestetik, erlatiboaren marka jarrita.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

- 1.- Garaiak aldatzen dira eta-n izenak ere bai.
- 2.--n pertsonak baserritarrak eta zinpeko zaindariak dira, adibidez.
- 3.- Txakur beldurgarrienak-n txakurrak dira, etxeak zaintzen dituztenak.
- 4.--en jendea ere badago: artzainak, ehiztariak...
- 5.- Txakur batzuk-en jendea harrapatzen dute aireportuetan.
- 6.--en jendea ere badago.
- 7.- Haurrei oparitu baina-en txakurrak ere badaude.
- 8.--n txakurrak inork ez ditu maite.

ERANTZUNAK:

- (2) Lanerako txakur biziak behar dituzte
- (7) Amak zaintzen ditu
- (1) Txakurrei jartzen dizkiete
- (8) Katuak dirudite
- (5) Maleta drogaz beteta dakar
- (3) Atarietan egoten dira
- (6) Mingain luzeko txakurrak gustuko ditu
- (4) Zainketa-lanetarako txakur beldurgarriak erabiltzen dituzte

Atazaostea: norberak txakurrari jarriko liokeen izenari buruz hitz egin (10')

- Ikaskide bat aukeratuko du bakoitzak. Horrek txakurrari jarri dion edo jarriko liokeen izena asmatuko dute, eta paper batean idatziko. Paper guztiak nahastu, eta banan-banan aterako dituzte. Idatzita dagoen txakurraren izena zein ikaskideri dagokion esango dute, eta idatzi duenak zuzen dauden adieraziko du.
- Bukatzeko, ikasleak binaka jarriko dira, eta bikote bakoitzari hurrengo hitz hauetako bana emango diogu: ARTZAINA, ABESLARIA, ERRETZAILE AMORRATUA, ARANTZALEA, MARGOLARIA, SENDAGILEA, ASTRONAUTA, IRAKASLEA. Ikasle bakoitzak egokitu zaion hitza kontuan hartuta, pertsona horrek txakurrari jarriko liokeen izena edo izen-zerrenda pentsatuko du. Izenak besteei esan, eta horiek bikote bakoitzari emandako hitza zein den asmatuko dute.

OHARRAK:

1. Irratsaioan txakur-mermeladeroen kontutxo bat aipatzen da. Ez dakienarentzat, azalpen hau eman nahi dugu: orain dela urte batzuk Hegoaldeko telebista-kateren batean (ez dut gogoratzen zein), Isabel Gemio-k "Sorpresak, sorpresak!" izeneko saioa aurkeztu zuen (grabazioan Concha Velasco aipatzen da, baina Isabel Gemio zen aurkezlea). Saio horretan jendeak sorpresak prestatzen zituen lagun, ezagun edo familiakoentzat, eta telebistan ematen zituzten (esate baterako, urtetan ikusi ez den familiakoren bat saiora ekartzea ...). Egun batean, antza, pertsona batek sorpresa bat eman nahi izan zion neska bati, honi Ricky Martin abeslaria izugarri gustatzen baitzitzaion. Orduan, kamerak jarri omen zituzten neska horren etxean, eta Ricky Martin armairu barruan ezkutatu. Neska, orduan, logelan txakurtxo batekin sartu omen zen, eta ohean etzan; mermelada jarri omen zuen badakizue non eta... bitartean Ricky Martin armairuan ezkutatuta, dena ikusten. Gezurra omen da, baina hori da zabaldu zen istorioa.
2. Irratsaioan ez da, noski, sailkapen osoa egiten. Taldearen esku geratzen da osatzea. Hona hemen irratsaioan aipatzen ez diren adibide batzuk: itsuen txakurrak, arratoi-txakurrak ... Txakur ospetsuen izenak, gorroto edo maite den jendearen izena, politikarien izenak ...

3. ataza: Lukas txakurra

75'

Helburuak:

- Irratsaio batean emango zaigun informazioa aurreikustea.
- Irratian entzundako iritziak zehatz ulertzea.
- Entzundako narrazio baten hari nagusia ulertzea.
- Nork bere iritzia ahoz ematea.
- Esaldi konpletiboen -(e)la marka ezagutzea eta esaldi batzuetan erabiltzea.

Zertan den:

Txakurra gure etxeetan sartu zenetik, gizakiaren eta txakurraren arteko harremana apurka-apurka aldatu egin da. Gaur egun, harreman hori oso estua dela ere esan daiteke, gehienetan. Amerikako Estatu Batuetan inkesta bat egin dute, txakurra milioi bat dolarrengatik salduko luketen jakiteko. Inkesta horren emaitzen berri jakingo dugu irrati-grabazio bat entzunda. Grabazio horretan, gainera, Euskal Herriko txakur-hezitzaile baten iritzia ere entzungo dugu, baita galgo baten jabeari txakurrengatik egindako diru-eskaintzaren kontua ere.

PROZEDURA:

1

Atazaurrea: inkesta baten emaitzak ezagutu eta horretaz hitz egin . Txakur-hezitzaile batek gaiari buruz zer esango duen pentsatu (5')

- AEBetan egindako inkesta bati buruz hitz egingo dute. Txakurra milioi bat dolarrengatik salduko luketen izan zen egindako galdera. Emaitzak zeintzuk izan ziren jakingo dute 4. bideo-pasartea ikusita. (8. eranskina)
- Jon Kerejeta txakur-hezitzaileak zein iritzi emango duen asmatzen saiatuko dira. Horretarako, laguntza gisa, hezitzailearen jardunaren ondoko esaldiak idatzita dituzte euren liburuxkan.

- "Txikitatik izan dut afizioa"
- "Nik zakurrei heziketa ematen diet, eta zakurrek niri guztia ematen didate"
- "Jendearen konportamentua animaliekin lehen sango zen, baina orain ez"
- "Animalien kontu hauek asko exajeratu dira"

Ataza: txakur-hezitzailearen iritzia entzun, eta pentsatu dugunarekin alderatu (10')

- 5. bideo-pasartea jarriko dugu (9.eranskina). Jon Kerejetak esan duena ikasleek pentsatzen dutenarekin bat datorren esango dute taldeetan. Alderik balego, zeintzuk diren ikusi, eta azalpena prestatuko dute besteei egiteko.

Feedbacka: entzun dugunari buruzko galderei erantzun (5')

- Entzun dutenari buruzko galdera batzuei erantzungo dituzte denen artean, guztiek gauza bera ulertu dutela ziurtatzeko.

GALDERAK:

- Noiz eta nola hasi zen Jon txakurrak hezten?
- Zer ematen diote txakurrek Joni?
- Zer iruditzen zaio Estatu Batuetan egindako inkesta? Zergatik?
- Zer pentsatzen du animalien gorabeherei buruz? Zergatik?
- Bere animaliengatik dirutza handia ematen badiote, zer egingo du Jonnek?

2

Atazaurrea: entzungo duten istorio baten kontaketa idatzia irakurri, eta egon daitezkeen gezurrezko datuak atzematen saiatu (10')

- Amaia Truebaren eta bere txakur Lukasen istorioa ezagutuko dute. Grabazioa entzun aurretik, istorioaren nondik norakoaren berri ematen den testuan zein gezur egon daitezkeen esango dute denen artean.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

Auzokide batek txakur bat oparitu zion Amaia Trueba donostiarrari. Amaiari ez zitzaizkion txakurrak batere gustatzen, baina onartu egin zuen. Txakurra galgo itsusi bat zen, eta egunero eramaten zuen hondartzara korrika egitera. Jendeak oso txakur itsusia zuela esaten zion Amaiari.

Behin batean, Amaia eta txakurra hondartzan paseatzen zebiltzala, ezezagun bat Amaiarengana hurbildu eta 10 milioi euro eskaini zion txakurragatik. Amaiak hasieran baietz esan zion, baina, gero, ezezagun horrek txakurra borrokarako nahi zuela jakin zuen, eta ezetz esan zion, ez ziola txakurra salduko.

Ataza: istorioa entzun, egindakoa egiaztatu, eta istorioa idatziz kontatu (20')

- 6. bideo-pasartea jarri (10. eranskina), eta Lukasen istorioa entzungo dute. Pentsatu dituzten datuak benetan gezurrezkoak diren ikusiko dute.
- Hezurdura emanda, ikasle bakoitzak Lukasen istorioa kontatuko du idatziz.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

- Auzokideak txakurra oparitu
- Egun batean Kontxara joan
- Ezezagun batek txakurra ikusi
- Ezezagunak dirua eskaini
- Amaiak ezetz esan
- Txakurra galgoa da, korrika-saio luzituak egiten ditu
- Amaiari ez zaizkio galgoak bereziki gustatzen, baina, oparia zenez, onartu egin zuen
- Ezezagunak txakurra ehizarako nahi zuen

Feedbacka: batak bestearen testuak irakurri, eta aldeak dauden ikusi (10')

- Binaka jarrita, batak bestearen testuak irakurri, eta bien arteko alderik dagoen esan. Ondorioak beste guztiei azaldu.

Gramatika eta diskurtsoa: esaldi konpletiboak osatzeko -(e)la formaz ohartarazi; esaldi batzuk osatu (10')

- Testutik ateratako zati batzuk zuzenduko dituzte, konpletiboaren marka falta denean edo gaizki jarrita dagoenean zuzenduta.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

- 1.- Hemendik bizimodua atera ahal zen ikusi nuen.
- 2.- Uste dut animalien mundu hau nahiko ustelduta dago.
- 3.- Lehen, txakur batek koska egiten bazion ume bati, amak esaten zuen umeak zerbait egingo zuela.
- 4.- Ezezagunak esan zuen Lukasek oso gorputz ona zeukan.
- 5.- Ezezagunak esan zuen Lukas gaztea zela eta ikusten zela txakur ona izango zen.
- 6.- Ehizatzeko nahi zuen esan zuen.
- 7.- Txakurragatik milioi bat ematen zidala esan zidan.
- 8.- Hasieran txantxetan zela uste nuen.

- 9.- Lukasen semeengatik kilo erdia emango zidaten esan zidan.
10.- Hasieran ez nuen uste halako oparia izango zen.
11.- Beste emakume batek esan zidan bera erakusketetan egoten zen, eta oso txakur ona zen.

- Hitz batzuk lotuta, testuari buruzko esaldiak osatuko dituzte.

IKASLEAREN LIBURUKO HITZAK:

- 1.- Txakur-hezitzailea / irudituta / inkesta / normala
- 2.- Ezezaguna / galgoa / esan
- 3.- Galgoaren jabea / saldu / esan

Atazaostea: nork bere gaiarekiko jarrera azaldu (5')

- Jon Kerejeta ala Amaia Truebarekin bat egiten duten esango dute, arrazoiak emanez. Hainbat galdera baliatu horretarako, eta labur eztabaidatu:

- Txakurra milioi bat dolarrengatik salduko zenukete?
- Gutxiago izanda?
- Gehiago izanda?
- Zergatik? ...

4. ataza: elkarren antzik ba ote?

75'

Helburuak:

- Lehiaketa bateko erantzunak irakurri eta ulertzea.
- Eraikitako hipotesiak elkarri ahoz azaltzea.
- Usteak eta horiek izateko arrazoiak idatziz azaltzea.

Zertan den:

Internet bidez zabaldutako lehiaketa bat izango dute mintzagai. Lehiaketa horretan pertsona baten argazkiari begiratuta zein txakur zeukan asmatu behar zen. Jendeak, beraz, hainbat erantzun plazaratu zituen; batzuek asmatu egin zuten, baina beste batzuek ez. Jabe zein txakur horien argazkiak erabiliko dituzte, emandako erantzunak irakurri, eta beraiek ere uste dutena idatziz jarriko dute.

PROZEDURA:

1

Atazaurrea: txakurren argazkiak ikusi, eta zein arrazatakoak diren adierazi (10')

Bi talde egingo ditugu: A eta B. Txakurren argazki batzuk hartuko dituzte ikaslearen liburuko 2. eranskinetik ("Argazkiak: A taldea / B taldea" fitxak), eta falta zaizkien txakurren arrazak zein diren erabaki beharko dute, multzo batetik arraza-izenak aukeratuta. Binaka jarrita, pentsatu dutena elkarri kontatuko diote eta egindakoa zuzenduko, batari falta zaiona besteak izango du. (11. eranskinean, erantzun-orria).

A TALDEA	B TALDEA
- Kanitxea - Dobermana - Ihassa apsoa - Pinscherra - Cocker spaniel amerikarra - Setter irlandarra - Galgoa - Alaskan mamalutea - Chihuahua - Bull terrierra	- Teckela (dachshund edo saltxitxa-txakurra) - Lebel afganiarra - Pekinesa - Shar peia - Basset hounda - Cocker spaniel ingelesa - Skye terrierra - Bulldoga - Coliea - Dalmata

Ataza: binaka, lehiaketan emandako erantzunak irakurri, eta nortzuk irabazi zuten asmatu. Elkarri azaldu (20')

▪ Interneten zabaldutako lehiaketaren berri emango diegu ikasleei. Bi talde egingo ditugu: A taldeari "Zein txakur daukat? (1)" testua eta argazkia emango dizkiogu; B taldeari, berriz, "Zein txakur daukat? (2)" testua eta argazkia. Argazki bakoitzari dagozkion erantzunak irakurri, eta, euren ustez, lehiaketa zeintzuk irabazi zuten adierazi beharko dute (12. eranskina).

Feedbacka: binaka jarrita, egindakoa elkarri azaldu. Argazkiak ikusi, eta ondo aukeratu duten adierazi (5')

▪ Binaka jarrita, A argazkia izan duen bat eta B argazkia izan duen beste bat, pentsatutakoa elkarri kontatuko diote. Gero, bi txakurren argazkiak emango dizkiegu (13.

eranskina), "Lehiaketa: bi txakurren argazkiak" fitxa), eta egin duten aukera zuzena izan den jakingo dute.

2

Ataza: argazki batzuei buruzko usteak eta arrazoiak idatziz azaldu. Taldea, erantzunak irakurri, eta lehiaketaren irabazlea(k) aukeratu (15')

- Beste lau argazki jarriko ditugu hormetan ("Lehiaketa: beste lau jaberren argazkiak", C, D, E eta F fitxak, 14. eranskinean). Bakoitzak papertxo banatan idatziko ditu argazkiekiko bere iritziak, eta, denak idatzita daudenean, papertxoak argazkien azpian itsatsiko ditugu.
- Lau talde egingo ditugu, eta talde bakoitzak argazki bana hartuko du, azpian dauzkan erantzunekin batera. Talde bakoitzari dagokion txakurraren argazkia emango diogu ("Lehiaketa: beste lau txakurren argazkiak", C, D, E eta F fitxak, 15. eranskinean), eta lehiaketa nork irabaziko zuen esango dute; horretarako, erantzun zuzenak azpimarratu behar dituzte.

Feedbacka: launaka jarri, eta erabakitakoa bata besteari azaldu (10')

- Launaka jarri, talde bakoitzeko bana, eta egindakoa edo erabakitakoa elkarri azalduko diote.

Gramatika eta diskurtsoa: usteak azaltzeko esakuneak erabiltzeko ariketa egin (15')

- Oker dauden esaldi batzuk emango dizkiegu, eta akatsak zuzendu beharko dituzte ikasleek. Ondoren, beste forma bat aukeratu, eta erantzunak berridatziko dituzte.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

1.- Nire ustez, kanitxe bat izan daitekeela.

- a)
- b) Uste dut-(e)la.

2.- Nik uste dut andre honen txakurrak teckela izan behar du.

- a)
- b) Nire ustez,-(e)la.

3.- Ia ziur nago teckela da.

- a)
- b) Ia seguru dakit-(e)la.

4.- Andre hau, seguru asko, doberman arrazako txakurra izango du.

- a)
- b) Ia ziur nago-(e)la.

5.- Afganoaren antzekoa da iruditzen zait.

- a)
- b)-(e)la ematen du.

6.- Uste dut teckela da, antzekoa iruditzen dit.

- a)
- b) Pentsatzen dut-(e)la, antza daukala uste dut.

7.- Kanitxea eduki daiteke, baina batek daki!

- a)
- b) Seguru asko, baina auskalo!

8.- Arraza txikiko txakurra dauka iruditzen zait.

- a)
- b) Uste dut-(e)la.

9.- Basset hound-a eduki dezake, baina ez uste dut, uste dut teckela edukitzeko itxura dauka.

- a)
- b) izango du seguru asko, baina ez dut uste,-(e)la ematen du.

10.- Seguru nago cocker amerikarra da.

- a)
b) Argi dago-(e)la.

11.- Cocker amerikarra izan behar du, hori behintzat seguru nago.

- a)
b)..... argi dago

12.- Neskaren txakurra urre koloreko cocker spaniel ingelesa da. Argi dago orrazkera horrekin ezin da beste bat izan.

- a)
b)..... Seguru nago
..... -(e)la

13.- Cocker amerikarra da. Ezin da beste arraza batekoa izan dela.

- a)
b)..... Ezinezkoa da
.....

14.- Argi dago neskaren txakurra cocker spaniel ingeles argia da.

- a)
b) Seguru nago -(e)la.

15.- Seguru nago cocker spaniela izango da.

- a)
b) Argi dago -(e)la.

16.- Oso oker ez banabil, cocker ingelesa iruditzen dit.

- a)
b) Ez dakit seguru, baina ematen du.

- Esaldien artean hiru multzo egingo ditugu: zalantzarik gabe adierazitakoak, zalantza pixka batekin adierazitakoak eta zalantza handiarekin adierazitakoak.

5. ataza: Tonto txakurra

70'

Helburuak:

- Irratian narrazio laburrak entzun eta hari nagusia ulertzea.
- Nor, nor-nork eta nor-nori-nork aditz-formak (3. pertsona) iraganean jartzeko ariketa egitea.

Zertan den:

Oraingoan, Euskal Herriko txakur ezagunez hitz egingo dugu. Denontzat ezagunena Pintto txakurra izango da, beharbada. Baina egon badaude ezagunak diren beste batzuk; batez ere, umeentzat. Irratian gai horri buruz esango digutena entzungo dugu, eta umeentzat hain ezaguna den Tonto txakurraren abentura batzuk entzungo ditugu.

PROZEDURA:

1

Atazaurrea: Euskal Herrian txakur ezagun edo ospetsurik ba ote dagoen adierazi. Izen batzuk eman, eta ezagun izateko arrazoiaren artean egokienak aukeratu (5')

- Euskal Herrian badago txakur ezagunik edo ospetsurik? Guztion artean labur jardungo dute. Horretarako, ondoko galderak baliatuko dituzte.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

- Euskal Herrian ba al dago txakur ezagunik? (Euskal Herrian jaio edo modu batean, ala bestean hemen bizi direnak).
- Hemen bakarrik ezagutzen ditugu, ala munduan beste lekuren batean ere ezagutzen dituzte?
- Hemen, guztiontzat dira ezagunak?
- ...

- Euskal Herrian ezagunak diren 5 txakurren izenak izango dituzte idatzita zutabe batean, eta, bestean, txakur hauek ezagunak izateko arrazoiak. Taldeka jarrita, txakur bakoitza ezaguna izateko arrazoiak zein den esan beharko dute, euren usteak azalduz. Gainera, 5 txakur horien artean badago besteengandik desberdina den bat, eta hau zein den ere esan beharko dute, arrazoiak emanez. (Puppy da, ez baitago haurren munduarekin lotuta). Azken hau ez da agertuko entzungo duten grabazioan.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

TXAKURRAREN IZENA	ZERGATIK DA EZAGUNA?
BANBULO	Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoen txakurra delako, eta haiekin ibiltzen delako plazaz plaza. Kanta bat ere badauka.
TENTO	Oso kanta ezagun bateko protagonista delako. Txikitatik ezagutzen dugu denok, edo ia-ia denok. Txuri-beltza da.
PUPPY	Bernardo Atxaga idazlearen istorio batzuetako protagonista da txakur hau. Gainera, antzezlan bateko protagonista ere bada, eta, beraz, hau ere herriz herri

	ibiltzen da.
PINTTO	Umeentzako ipuin-bilduma bateko protagonista da hau. Gorabehera eta pasadizo asko gertatzen zaizkio.
BELTZI	Guggenheim museoko zaindaria dugu txakur hau. Mundu guztian da ezaguna, eta, batzuetan, jantzia aldatzen diote.

ERANTZUNAK:

BELTZI, PINTTO, BANBULO, TENTO, PUPPY

Ataza: grabazioa entzun eta esan dutena baieztatu (15')

- 7. bideo-pasartea jarriko dugu, eta taldeetan esandakoarekin alderatuko. (16. eranskina)

Feedbacka: entzundakoaz hitz egin (5')

- Txakur horiek ezagunak dituzten esango dute: zein bai? zein ez?

2

Atazaurrea: izenburuak osatu, marrazkiei begiratuta (10')

- "Tento" bildumako liburuxken izenburuak izango dituzte idatzita, alboan azaleko marrazkia daukatela. Izenburuetako batzuk ez daude osorik, eta marrazkiari begiratuta izenburu osoa zein izan daitekeen esango dute taldeka.

Ataza: grabazioa entzun, eta ipuinak zeri buruzkoak diren esan (10')

- 8. bideo-pasartea jarriko dugu (17. eranskina). Bertan Tentori buruzko ipuintxo batzuen laburpenak kontatuko dizkigute, atazaurrean osatu gabe zeuden izenburuei dagozkienak, hain zuzen ere. Grabazioa entzunda, ipuin horiek zeri buruzkoak izango diren jakingo dute.

Feedbacka: izenburuak nola osatu dituzten azaldu. Zuzendu (5')

- Taldeka jarrita, izenburuak osatzeko proposamen desberdinik ba ote dagoen ikusiko dute. Horrela, bada, aldaera bakarra adostu eta besteei azaldu.
- "Tento: zuzenketa-orria" (18. eranskina) banatuko dugu, eta guztien artean horretaz jardungo dute.

Gramatika eta diskurtsoa: Aditz laguntzailea: nor, nor-nork eta nor-nori-nork (3. pertsona), iraganean jartzeko ariketa egin (15')

- "Tento eta telebista" ipuinean, aditzak iraganean jarri behar dira, aldatu egin baititugu, beraz, iraganeko formak aukeratuko dituzte multzo batetik, eta non kokatu behar diren erabakiko dute.

IKASLEAREN LIBURUXKAN (marrazkiekin batera)

IRAGANEKO FORMAK: zen, ziren, zuen, zituen, zuten, zituzten, zeukan, zebilen, zebiltzan, zion, zioten, zizkioten

TESTUAK:

- 1.- Azkenaldi honetan, Tento oso arraro dabil. Bere lagunekin jolastera irten baino nahiago izaten du telebista ikusi.
- 2.- Ordu asko ematen ditu etxean, telebista-pantailatik begirik kendu gabe. Egun batean jakin du aurpegi berrien bila dabiltzala iragarki baterako.
- 3.- "Telebistan agertu nahi nuke!" esan dio bere buruari ilusioz beterik. Eta, inori ezer esan gabe, frogak egiten dituzten lekura abiatu da.
- 4.- Han, ezusteko bat hartu du, eta ez oso atsegina, gainera. Frogak egin zain daudenen ilara oso luzea da.
- 5.- Ordu batzuk zain egon ondoren, Tentoren txanda iritsi da. Orduan, ibiltzeko, zaunka

egiteko... eskatu diote, eta argazkiak atera dizkiote.

6.- Denen artetik bera aukeratu dute, oso ondo egin duelako. "Hau zortea daukadana! Azkenean, telebistan azalduko naiz!" pentsatu du.

7.- Hurrengo egunean, iragarkia grabatzen hasi dira. Tonto zoriontsu sentitzen da, baina haren pozak ez du luzaroan iraun.

8.- Ipar Poloan zaudela eta hau zure etxea dela imajinatu behar duzu -esan dio zuzendariak. Baina hura margotutako horma arrunt bat besterik ez da.

9.- Eguzki indartsu batek joko balu bezala egin behar du. Baina, bai zera!, argi-foku bat besterik ez da eta.

10.- Izozki bat miazkarazi diote. Eta miazketa * bakoitzaren ondoren, zera esan behar du:

- Bai gozoa! Ederra dago!

Baina izozkiak oso gustu txarra dauka.

11.- Tonto zeharo nazkatuta itzuli da etxera. Iritsitakoan, telebistaren aurrean jarri eta hauxe aurpegiratu dio: - Gezurtia halakoa!

12.- Eta, besterik gabe, kanpora irten da. Lurra zapaltzean, konturatu da eguzkia, zuhaitzak, txoriak, dena benetakoa dela. Orduan, Tontok berriro ere jolasteko gogo sentitu du.

Atazaostea: Tonto umeentzako egokia den adierazi (5')

- Tonto txakurraren istorioak umeentzako interesgarriak eta egokiak iruditzen zaizkien esango dute.

6. ataza: txakur ezagunak

90'

Helburuak:

- Baten bati buruzko biografia motza irakurri eta ulertzea.
- Nork bere gustuak ahoz azaltzea, arrazoiak emanaz.
- Txakurak deskribatzeko adjektiboak ezagutzea.

Zertan den:

Badaude gurekin batera hazi diren txakurak. Gutako batzuek Lassieren filmak ikusi ditugu txikitik, beste batzuek Rin Tin Tin ezagutu dute, beste batzuek, ordea, ez dituzte bi txakurtxo horiek ezagutzen, baina bai Snoopy edo Pluto. Txakur ezagun horietaz hitz egingo dugu ataza honetan.

PROZEDURA:

1

Atazaurrea: txakur ezagunak zerrendatu, argazkiak eta izenak lotu (5')

- Munduan ezagunak diren txakurren izenak zerrendatuko dituzte arbelean.
- Horietako zortziren argazkiak izango dituzte, bakoitzari dagokion izena lotzeko: Scooby-Doo / Laika / Snoopy / Lassie / Pluto / Idefix / Rin Tin Tin / Milu.
- Denen artean solasean arituko dira, eta, taldeka jarrita, txakur horiei buruz dakiten guztiaz hitz egingo dute.
- Taldeetan esandakoa azalduko dute.

Ataza: testua irakurri, eta zati bakoitza dagokion txakurraren izenarekin lotu (30')

- "Txakur ezagunak" testuan (19. eranskina) argazkietako zortzi txakur horiei buruzko testu laburrak irakurriko dituzte. Testutxo bakoitza zein txakurri dagokion esango dute, eta argazkia alboan itsatsiko diote. Testuetan, noski, txakurraren eta jabearen izena (aipatzen denean) ezabatuta egongo dira, eta, hutsunea dagoenean, bete egin beharko dute.

Feedbacka: loturak ondo egin ditugun egiaztatu (10')

- "Txakur ezagunak" izeneko testu-zatiak osatuta ikasgelako hormetan jarriko ditugu, eta egin duten lana ondo dagoen begiratuko dute.
- Hasieran aipatu ditugun datuak (aldeztatik aurreratik ezagutza) testuan agertzen diren esango dute.

2

Ataza: txakur ezagunei buruzko gustuak azaldu, eta arrazoiak eman. Oharrak hartu, eta beste talde bati eman ordenatzeko (20')

- Launaka jarriko dira. Bakoitzak txakurrik gogokoena zein duen esango du, eta zergatik. Gutxien gustatzen zaiena zein den ere esango dute.
- Nork bere azalpena egin ondoren, beste hirurek lau paper-zati moztu, eta honako hauek jarri behar dituzte zati bakoitzean:
 - Nork esan duen
 - Gehien gustatzen zaion txakurraren izena

- Txakur hori gehien gustatzeko arrazoia
- Gutxien gustatzen zaion txakurraren izena
- Txakur hori gutxien gustatzeko arrazoia.

▪ Gauza bera egingo dute azalpen bakoitza entzun ondoren. Beraz, azkenean, hainbat papertxo izango dituzte taldetxoetan, partaide bakoitzeko lau.

▪ Papertxo guztiak nahastuko dituzte, eta beste laukote bati emango dizkiote, haietako bakoitzak zer esan duen asma dezaten.

Feedbacka: taldean eskema nola ordenatu duten esan. Datuak alderatu (5')

▪ Taldeetan paperak nola ordenatu dituzten esango dute. Zuzen ibili diren ala ez esango diote elkarri.

Gramatika eta diskurtsoa: txakurrak deskribatzeko adjektiboak ezagutu, eta erabiltzeko ariketa egin (10')

▪ Zortzi txakurren izenak dituzte, eta azpian horiek deskribatzeko erabili diren adjektiboak, multzo batean. Loturak egin beharko dituzte.

Scooby-Doo	Pluto
Laika	Idefix
Snoopy	Rin Tin Tin
Lassie	Milu

Nolakoak dira?

- Ehiza-txakurra	- Lagun ona	- Apala
- Maitagarria	- Azkarra	- Buztan luzea eta fina
- Adimentsua	- Erakargarria	- Argala
- Whiskizalea	- Lasaia	- Kafesne kolorekoa
- Emea	- Baldarra	- Belarri beltza
- Ederra	- Koldarra	- Adoretsua
- Arra	- Tentela	- Naturaren defendatzaile
- Itzela	- Aktore ona	amorratua
- Txikia	- Trebea	- Burugogorra
- Sentibera	- Esanekoa	- Kale-txakurra
- Mainontzia	- Leiala	- Zintzoa
- Ausarta		

▪ Beste txakur batzuen argazkiak jarriko ditugu, eta nolakoak diren esango dugu, adjektibo gokiak zeintzuk izan daitezkeen esanda.

Atazaostea: txakur horietako bat aukeratu bizilagun moduan (10')

▪ Galdera horri erantzun eta horretaz hitz egin: "Txakur hauetako bat aukeratu behar duzu zurekin bizitzeko. Zein aukeratuko duzu eta zergatik?". Txakurren munduko selekzioa egin behar izango bazenute, zein txakur sartuko zenukete selekzio horretan? Zergatik? Taldeka hitz egin, eta azalpenak eman.

3. MATERIAL OSAGARRIA

Ataza: Idefixen abenturak

50'

Helburuak:

- Komiki baten bidez ezagututako gertaerak ahoz azaltzea.
- Txakurrek egiten dituzten ekintzen lexikoa ezagutzea.

Zertan den:

Zer egiten dute txakurrek? Zeintzuk dira topikoak? Zuen txakurrak egunkaria eramaten al dizue sofara? Eta isatsa mugitzen al du pozik dagoenean?... Txakurren ekintzei buruz hitz egingo dute. Hori bai, lehendabizi Idefix txikitxo hartuko dute eredu moduan, eta egiten dituen gauzez hitz egingo dute.

PROZEDURA:

Atazaurrea: adierazpen batzuk irakurri, eta komikietan ikusiko dituztenak identifikatzen saiatu (10')

- Asterix eta Kleopatra komikiko pasarte batzuk irakurri aurretik, pasarte horietako gertaerei buruzko hainbat adierazpen irakurriko dituzte. Beraz, lau taldetan jarrita (A,B,C eta D) eta hurrengo galdera hauei erantzunez, sailkapena egingo dute:
 - Zuen ustez, zer egin zuen Idefixek abentura horretan?
 - Zer ez zuen egin?(Kontuan hartu Asterixen abenturak direla eta Kleopatra dela abentura horretako beste protagonista bat).

IKASLEAREN LIBURUXKAN

Abentura horietan...

1. Idefixek ez zuen edabe magikorik edan, eta beste txakur handi batek kosk egin zion.
2. Asterixekin eta Obelixekin jolasten ibili zen piramideetako harriekin.
3. Kleopatra ikusi zuenean, Idefix horren hankak miazkatzen hasi zen, eta bueltan bidali zuten Belgikara.
4. Esfinge bat ikusi, eta Idefixek marmar egin zion.
5. Idefixek egun batean egunkaria, etxeko zapatilak eta tabakoa eramane zizkion Obelixi.
6. Idefixek bere lagunak atera zituen piramide batetik, Obelixek ateratzerakoan hezur bat agindu ziolako.
7. Idefixek hezur pila bat jan zuen, bere lagunak piramide batetik ateratzeagatik.
8. Idefixek mezu bat eramane zion Kleopatrari, lepoan lotuta.
9. Basamortuan zegoela, Idefixek telefono-kabina bat topatu, eta usain egin zion.
10. Asterixek eta Obelixek gauza bat ezkutatu zuten lurpean, Egipton, inork ez ikusteko, eta bukatu ondoren Idefix leku horretan lurra haztakatzen hasi zen.

Ataza: komikia elkarri kontatu (20')

- Talde bakoitzari komiki-zati bana emango diogu (20. eranskina), eta besteei kontatzeko moduan prestatuko dute.
- Beste talde batzuk osatuko ditugu, komiki-zati desberdinak dituen jendea batuta. Komiki-zati horietan gertatutakoak elkarri kontatuko dizkiote.

Feedbacka: taldeetan batu eta adierazpenak ondo sailkatu dituzten esan (5')

- Hasierako taldeak batuko dira berriro. Entzundako istorioak kontuan hartuta, hasierako adierazpenak ondo sailkatu dituzten esango dute.

Gramatika eta diskurtsoa: txakurren ekintzei buruzko lexikoa ezagutu (15')

Hasierako adierazpenetatik, txakurrek normalean egiten dituzten ekintzak zeintzuk diren esan, adierazpenetan hitz edo zati horiek azpimarratuta, eta zerrenda bat osatuko dute.

IKASLEAREN LIBURUXKAN

- ❑ Zerrenda osatzeko, begiratu hurrengo zerrenda horri. Horko ekintzarik gehienak txakurrek egiten dituzte, baina badago bat guk egiten duguna eta txakurrek ez, beste bat katuek egiten dutena eta txakurrek ez, eta hirugarren bat astoek egiten dutena eta txakurrek ez. Zein da zein?

- Korrika egin	- Eraso egin
- Hezurak lurpean ezkutatu	- Arrantza egin
- Hazka egin	- Txakur handiagoekin borrokatu
- Miauka aritu	- Hitz egin
- Belarriak tentetu	- Isatsari eragin
- ❑ Bakoitzak ezagutzen ez dituen hitzak zeintzuk diren esango dute, eta guztien artean horiei buruzko adibideak pentsatuko dituzte.
- ❑ Binaka batuta, hitz berrienak aukeratu (bikote bakoitzarentzat), eta euskaltegiko jendeari egiteko galderak pentsatuko dituzte (edo etxekoei, auzokoei...), adibidez: zure txakurrak astean zenbat aldiz jaten du haragia? Zure txakurrak zenbat aldiz miazkatzen zaitu egunean?...

4. ERANSKINAK

1. eranskina

Ikaslearen autoebaluazio-orria

- Idatzi, zure ustez, hurrengo egoera hauen aurrean nola moldatuko zaren (erraz egingo duzu? Ideia orokorrak ulertu edo adieraziko dituzu? Kosta egingo zaizu? ...):

1. Internetetik hartutako testu motzak irakurri dituzu. Berrito horrelakoren bat topatuz gero, zer moduz moldatuko zara? Zer uste duzu?

.....
.....
.....
.....

2. Irratian eguneroko kontuei buruzko elkarrizketaren bat entzuten baduzu, zer moduz moldatuko zara? Zer uste duzu?

.....
.....
.....
.....

3. Txakurren bat deskribatzeko esaten badizute (nolakoa den, zer egiten duen, zergatik ezagutzen duzun...), zer moduz moldatuko zarela uste duzu?

.....
.....
.....
.....

4. Zerbaiti buruzko iritzia edo zerbaiti buruz uste duzuna esateko eskatzen badizute, zer moduz moldatuko zara? Zer uste duzu?

.....
.....
.....
.....

- Erantzun galdera hauei:

5. Adierazi ikastunitate honetan gehien gustatu zaizkizun hiru gauza (eta zergatik):

-
-
-

6. Adierazi ikastunitate honetan gutxien gustatu zaizkizun hiru gauza (eta zergatik):

-
-
-

7. Zure iritziz, zer izan da probetxugarria? Zergatik?

-
-
-

8. Zertan hobetu behar duzula uste duzu? Zergatik?

-
-
-

Film edo telesaioetako irudiak

Film edo telesaio batzuetako irudiak ikusiko dituzue hemen: Pedro harriketarra, Lassie, Rin Tin Tin, Scooby-Doo, Charlie Brown, Beethoven, Micky Mouse, Obelix, Tintin, ... Guztiek daukate gauza komun bat: protagonistetako bat txakurra da.

Txakurraren jatorria

Etxe-txakur guztiak otsoarengandik datoz, Daniar handia (otsoa baino askoz handiagoa dena) eta Chihuahua (askoz txikiagoa) barne.

Lehenengo etxe-txakurra orain dela 12.000 urtekoa da, gutxi gorabehera. Azken Izotz Aroan, duela 40 mila urte inguru, gizakiak, otsoak bezala, ehizarako taldeetan elkartuta bizi ziren. Seguru asko, otsoak gizakiak uzten zituen hondakinak jaten hasi ziren, eta, horrela, otsokume batzuk mantsotu, eta handik belaunaldi batzuetara etxe-txakur bihurtu ziren.

Antzinako Egipto eta Mendebaldeko Asiakoak izan ziren txakur mota batzuk hazten lehenengoak; adibidez, artzakurrak ("mastinak") eta galgoak. Erromatarren garaian, gaur egun ezagutzen ditugun txakur-arraza gehienak zeuden. Galgoak eta beste txakur batzuk erabiltzen zituzten ehizarako eta artzakur handiak borroka eta gerrarako. Hau da, antzina txakurrak edukitzen zituzten ehizarako, artzaintzarako, zaintza-lanak egiteko, kiroletarako eta konpainia egiteko.

Hainbat hitz

OTSOA	DANIAR HANDIA
CHIHUAHUA	EHIZARAKO TALDEAK
HONDAKINAK	OTSOKUMEAK
MANTSOTU	ETXE-TXAKURRA
ANTZINAKO MUNDUA	ARTZAINZA
ZAINTZA LANAK	GALGOAK
BESTE TXAKUR BATZUK	EHIZA
BORROKA	ARTZAKURRAK

Txakur-jabeak

(Zaunkak)

A: Hau da txakur-festa, Koldo!

K: Bueno, zaunka egiteari utzi eta hitz egingo dut, bale?

A: Bai, hitz egin ezazu.

K: Zakurrak ezagutuko ditugula esan duzu, bai, ezta?

A: Bai, asmo hori.

K: Gure garaietan Rin Tin Tin, Book eta abarrak ahaztu eta gaur egungo zakurren nondik norakoak azalduko dizkigu Jone lankideak, ezta?

A: Bai.

K: Baina garaiak aldatzen diren heinean, zakurrei jartzen dizkieten izenak ere aldatzen dira, eta zakurrek ez dute inongo errurik. Horregatik, zakurrak ezagutzeko lehentxeago zakur-jabeak ezagutzea komeni da. Zer jende klasek izaten du zakur bat? Ba lehenik eta behin zainketa lanerako zakur beldurgarriak erabiltzen dituzten horiek daude: baserritarrak, guarda juratuak eta abar.

A: Atarietan egoten diren horiek. Eta horietako bakarren bati buruz inork ezer esan nahiko balu, badaki gurera hots egin beharko duela: 943 012200ra.

K: Beldurra ematen duten zakur horiek.

A: Hori da. Segi, Koldo.

K: Lanerako zakur biziak behar dituztenak ere badira: artzainak, ehiztariak, aduanetako guardia zibilak eta abar. Hauen inguruan norbaitek ezer esan nahi badu...

A: ... deitu dezala 943 012200

K: Maleta drogaz beteta zekarren horrek eta aireportuan harrapatu zuen zakur horretaz hitz egin nahi badu norbaitek...

A: ... desahogatu nahi badu... deitu.

K: Hori da. Uste dut Martutenen-eta telefonoa ere badutela. Zakur mermeladeroak ...

A: Mermeladeroak?

K: ... eta ez dut detaile gehiagorik emango. Badakizu, Concha Velascoren programa hartan mingain luzeko zakurrak gustuko dituztenak pa-pa-pa ... besterik ez. Zakur txiki eta jostariak. Hurrei oparitutako zakurrak izaten dira hauek. Hurrei oparitutakoak baina amak zaintzen amaitzen duen zakur gisa ere ezaguna da. Txikitxoak eta iletsuak izan ohi dira, hurrei ba pelutxeak gustatzen zaizkielako. Eta gero badira ere katuak diruditen zakurrak, baina hauek ez dute jaberik izaten, katuak diruditen zakurrak ez dituelako inork nahi izaten. Eta bueno, ba ...

A: Inork deituko balu zerbaite gehiago esateko, zain gaude.

Txakurra zertarako? (Erantzun-orria)

TXAKUR-JABEAK	ZERTARAKO BEHAR DUTE TXAKURRA?	NOLAKOAK DIRA TXAKUR HORIEK?
Baserritarrak, zinpeko zaindaria		Beldurgarriak
Artzainak, ehiztariak, aduanetako guarda zibilak	Lanerako	Biziak
Mingain luzeko txakurrak gustuko dituztenak		Mermeladeroak, mingain luzekoak
Haurrak		Txikiak, jostariak, iletsuak
Ez dute jaberik		Katuak diruditenak

TXAKURREN IZEN-MOTAK	ADIBIDEAK
Telebistan entzundako izenak	Pikatu, Oliber
Anglizismoak	Tony, Blacky, Bobby, Charlie
Anglizismoen aurkako jarrera (hippya)	Kunta, Shiba, Buda, Stalin
Euskal izenak	Lagun, Ikatz, Elur, Hartz, Lukas, Iraultza, Kemen
Ehiztarien txakurrak	Piston, Kartutxo, Alai
Zinpeko zaindarien txakurrak	Rocky, Rambo
Katuak diruditen txakurrak	Ez dute izenik izaten

Txakur-izenak

K: Bai. Eta orain zakurrei zer izen jarri eta zergatik jartzen zaizkien izen horiek ba azaltzen saiatuko gara.

A: Hori da. Ze izenena ere beste bat da. 943012200 telefonora deitu eta esan zergatik zuek jarri zenioten halako izena edo bestelakoa zuen txakurrari.

K: Askotan telebistan ikusitako izenak kopiatu egiten dira. Hau gehienetan hurrek egiten dute, eta gaur egun ez da zaila Pikatxu, Oliber, edo gisa horretako izenak entzutea. Anglizismoek ere arrakasta handia dute zakurrei izena jartzerakoan. Nik erredakzioan halako inkesta moduko bat egin dut eta Toni, Blacky, Bobby, Txarlie eta halako makina bat dira. Eta gero bitxia omen da, ze Ingalaterran txakur askok Pepe izena dute.

A: Pepe?

K: Pepe.

J: Bai, bai, hala diote.

K: Baina anglizismo hauek ere sortu dute kontrako joera, eta kontrako joera hau ba nahiko hippya izan ohi da: Kunta (Kinteren omenez, ez? Toni, Kunta Kinte), Shiba, Buda, Stalin, ... Euskal izen jatorrak ere fama handia dute gure artean: Lagun, Ikatx, Elur, Hartz, Lukas, Iraultza, Kemen, ...

A: Bat, ...

K: Bueno, azken hauek zakurrei soilik ez, baina izaten dira. Ehiztarien zakurrek ere izen bereziak izaten dituzte: Piston, Kartutxo, Alai. Eta juratuenak itxura berberekoak izaten dira baina izenak ere izaten du horrelako sena: Rocky, Rambo, ...

A, J: Ja, ja, ja...

K: Katuak diruditen zakurrek ez dute izenik izaten, inork ez dituelako nahi izaten zakur hauek. Eta nik badut susmoa aurrerantzean Osama asko azalduko dela zakurren artean. Baina bueno, oraingoz behintzat honetan utziko dugu eta Jonek aipatuko dizkigun zakur famatuekin utziko zaituztet.

Txakurrei buruzko sarrera

- Txakur baten istorioa kontatu nahi dizuegu orain, galgo batena. Erregalotan jaso, erregaloari polita iritzi gainera, eta, gerora, jabetu zenbaterainoko txakurra zen erregalotan jasotakoa, behin ustekabea ezezagun batek egindako diru-eskaintzagatik, eta bueno, hori edo tankerako istorioa behintzat. Txakurra eta jabea Koldo Almandozek behintzat ezagutzen ditu.
- Bai, baina lehentxeago ere txakur-hezitzaile batekin hitz egiteko parada izan dugu. Kontua da: Amerikako estatubatuarren %60ak ez lukeela bere zakurra milioi bat dolarrengatik aldatuko.
- Milioi bat dolar eskaini eta txakurra saldu ez.
- Bai, bueno, hori dio inkesta batek. Baina jakina, inkesta bat da, eta are gehiago, Amerikako Estatu Batuetan eginiko inkesta bat ezin oinarritzat hartu. Horregatik, gertuagoko kasu batzuetara jo dugu.

Txakur-hezitzailea

Jon Kerejeta zakur-hezitzailea dugu, eta bere lanbidea dela eta, ondo ezagutzen ditu animalia hauek.

Esataria: Jon Kerejeta, egun on.

Jon: Egun on.

Esataria: Nola hasi zinen zu txakurrak hezten?

Jon: Bueno, nik... beti eduki dut, txikitatik eduki dut nahiko afizio, ezta? Eta hasi nintzen, ba, mundu guztia bezala, txakur bat eduki, bi, hiru, eta gero ba bueno, ikusi nuen bizimodua ahal zela atera hemendik, eta ba pixka bat arriskatu eta gutxika-gutxika ba hor gabiltza oraindik.

Esataria: Zuk heziketa ematen diezu, eta zuri zakurrek ze ematen dizute bueltan?

Jon: Ematen didatena? Ba bueno, guztia, ze txakurren heziketa da erabat txakurrei bere jugo guztia ateratzeko, ezta? Txakur denak funtzionatzen dute instintoen bitartez. Eta bueno, heziketa izaten da instinto horrek kanalizatu alde batera edo bestera. Txakur bakoitzari bere jugoa ateratzea, berak emango dizu ahal duen dena, zenbat eta gehiago hezi, erakutsi txakurrari ba berak emango du dena, dena.

Esataria: Guzti hau galdetzen dizut ze inkesta batek dioenez zakurrak dituzten jabeen %60ak ez lukete euren zakurra milioi bat dolarren truke salduko. Inkesta estatubatuarra da, edo Ameriketako Estatu Batuetan eginikoa. Zuri hau normala iruditzen al zaizu?

Jon: Ez, ez zait iruditzen batere normala, batere normala, batere ez. Ikusita dago aspaldi honetan ba animalien mundu hau dena ba nahiko ustelduta dagoela, ez, alde horretatik, ez? Dago ja... da merkatu bat oso-oso handia eta abarkatzen du gauza asko, eta jendearen konportamendua animaliekin ez da lehen zen bezalako sana, ezta? Da beste era batera. Lehen, adibidez, jendeak zeukan txakurra eta txakurra bizi zen herrian eta herriko plazan egongo zen solte eta ez zegoen inongo arazorik, eta adibidez, txakur batek koska egiten bazion ume bati, ba amak esango zuen umeak zerbait egingo zuela, ezta?... txakurrak koska egiteko. Gaur egunean gauza horrek denak bukatu egin dira, ezin da ikusi herrian txakur bat ere solte, txakur batek arrastada txiki bat egiten badizu kriston denuntzia daukazu, eta bueno, gauza hauek egin dira exajeratu asko, animalien asunto honekin. Eta gero da ba, prioridadeen kuestioa da hori, ezta? Niri ematen badidate dirutza eder bat nire animaliengatik, ba pentsatuko nuke, noski pentsatuko nukeela.

Esataria: Ba Jon Kerejeta, mila esker gure deiari erantzuteagatik.

Jon: Ez horregatik.

Esataria: Beste bat arte.

Jon: Bale ba.

Lukas txakurra

- Zakurren inguruko datuak aitzakiatzat hartuta, txakur kontuak ditugu. Amerikako estatubatuarren %60ak ez lukeelako bere zakurra salduko milioi bat dolarren truke ere. Baina gauza bat inkesta batean halakorik proposatzea da, eta bestea dirua benetan eskaini izana. Hitzaz errazagoa baita beti dirua ukatzea.
- Inkesta baterako galderari erantzutea, adibidez.
- Hori da. Amaia Trueba donostiarrari, ordea, halako eskaintza egin zioten.
- Esataria: Egun on, Amaia.
- Amaia: Egun on.
- Esataria: Zuri inkesta Estatu Batuetakoek ez zizuten egin.
- Amaia: Ez.
- Esataria: Zuri benetan etorri zitzaizun ezezagun bat duzun txakurrarengatik dirua eskaintzera.
- Amaia: Bai.
- Esataria: Ze txakur duzu?
- Amaia: Galgo bat, beltza eta txuria...
- Esataria: Bueno, aurkeztu egiguzu. Nola du izena?
- Amaia: Lukas. Orain dauka urte eta erdi edo, eta hori, hondartzan geunden, eta etorri zitzaidan gizon bat, dirua eskaintzen.
- Esataria: Eta zenbat eskaini zizun?
- Amaia: Milioi bat.
- Esataria: Zu Lukasekin paseatzen hondartzan...
- Amaia: Bai, bueno, bera korrika... Berak zeuzkan orduan zortzi hilabete edo.
- Esataria: Eta korrika. Eta ez badaezpada, gainera, ez? Korrika, galgoa baldin bada...
- Amaia: Karo. Bai, Kontxa motza gelditzen zaio.
- Esataria: Eta ze izan zen, bere korrika saioa izan zen...
- Entzun, ez, "Kontxa motza gelditzen zaio".
- Esataria: A ze nolakoa Lukas! Milioia esan duzu? Gehiago ere eskainiko digute horrela saltzen badiguzu, e!
- Amaia: Bai, baina nik ez dut salduko... berdin zait...
- Esataria: Garbi daukazu. Eta zu paseatzen ari zinen Lukasekin batera, Lukas galgoa bere korrika saioak egiten, eta zer da? Korrika saioa oso luzitua zuen eta hark erakarrira etorri zen ezezaguna dirua eskaintzera?
- Amaia: Bai, bai. Ikusi zuen, gero esan zuen oso gorputz ona zeukala eta hori, milioi bat eskaini zidan beragatik.
- Esataria: Gorputz ona zeukala?
- Amaia: Bai. Muskulo onak, eta gaztea zela eta ikusten zela txakur ona izango zela.
- Esataria: Eta hark txakurra zertarako nahi zuen edo, esan al zizun?
- Amaia: Ehizatzeke, ehizatzeke nahi zuela.
- Esataria: Ehizarako nahi zuen galgoa?
- Amaia: Bai, bai, ikusten zitzaioala balio zuela eta hori, milioi bat ematen zidala txakurratik.
- Esataria: Eta zuk eskaintza egin eta berehala serio hartu zenuen eskaintza, ala bromatan edo txantxetan ari zela iruditu zitzaizun, edo lehenbiziko momentutik seriotasuna?
- Amaia: Ni hasieran igual brometan zela uste nuen, baina gero berriz errepikatu egin zuen, eta bueno, eta nik esan nion ezetz eta orduan esan zidan ba bere semeengatik ba igual kilo erdia edo emango zidatela, baina nik ezetz, semeak ikusiko genuke, baina oraindik gaztea zen, zortzi hilabete zeuzkan edo...
- Esataria: Lukasen semeengatik, alegia.
- Amaia: Bai, bai.
- Esataria: Eta regateatzen-edo aritu al zineten?
- Amaia: Ez. Nik esan nion ezetz.
- Esataria: Eta berehala sinistu zizun zure ezezkoa borobila zela...
- Amaia: Bai, bai, bai.

Esataria: Ehizarako nahi zuela esan duzu. Orduan, ehiza edo galgoekin ehiza behintzat hemen inguruan ez da egiten, ezta?

Amaia: Ez. Extremadurara omen zihoan edo. Han lehengusu bat omen zeukan edo, eta han galgoak ere omen zeuzkaten, eta hori...

Esataria: Amaia, halako eskaintza jaso ondoren Lukasi beste era batera begiratuko zenion geroztik.

Amaia: Ez. "Que va!"

Esataria: Ez? Ez zaizu iruditzen politagoa? Muskuloak politagoak dituela? Korri gehiago egiten duela? Luzituagoa dela?

Amaia: Eske niri benetan ez zait polita iruditzen. Jende guztia gelditzen da kalean, esaten dizu "a ze txakur polita"... Niri gustatzen zaizkit beste txakur batzuk, baina hau etorri zen eta ongi etorria, ez?

Esataria: Begira, ongi etorria erregalotan etorri zelako, eta hortzei ez zenien begiratu...

Amaia: E?

Esataria: Erregalotan jaso zenuen?

Amaia: Bai. Bizilagun batek eman zidan.

Esataria: Eta usteko al zenuen halako erregaloea izango zela?

Amaia: Ez, benetan ezetz.

Esataria: Bizilagun horri gero eskerrik asko doblekoa emango zenion, ezta? Eskaintzaren ondoren...

Amaia: Buah! Biok gabilta eskerrik asko ematen, e! Elkarri...

Esataria: Amaia, beraz, zu Lukasekin zoazenean, Lukas bada atentzioa emateko moduko txakurra, esaten duzunez...

Amaia: Bai, jende asko gelditzen da. Behin gelditu zitzaidan emakume bat, esan zidana esposiziotan-eta egoten zela, eta oso txakur ona zela, eta ni, klaro, nik ez nuen ulertzen. Nik galgotaz ez nekien ezer ez.

- Da lehenengo txakurra ikusi nuena, galgoa, eta ez dakit, polita, itsusia zen, ondo zegoen edo ez, eta hori, gelditu zitzaidan emakume bat kanpokoa zena eta hori.

Esataria: Bueno, ikusten denez, Lukasek ematen dizu jendea ezagutzeko egokiera, e?

Amaia: Bai, hori bai. Hori suertea daukat. Jendea ezagutzen dut berarekin...

Esataria: Zuk ez zenuen sekula izan galgoa eta nola hezi edo nola hazi, zer eman jaten, guzti hori zuk jakin egin behar izan duzu, zuk etxean eduki ahal izateko...

Amaia: Klaro, klaro. Bai, nik... Lukas nire lehenengo txakurra da, baina betidanik ibili naiz beraiekin, txakurrekin, "o sea", beti gustatu izan zaizkit. Orduan, pixkat, beraiekin tratatzen banekien, baina janaria eta guzti hori ez nekien eta albaitariarekin eta horrela hitz egiten, ba pixkanaka ikasten duzu, denekin bezala, ez?

Esataria: Eta zaintzeko erraza al da Lukas?

Amaia: Bai, bai.

Esataria: Asko jaten al du?

Amaia: Ez, "que va!". Jendeak esaten du "pila bat jan behar du, korrika pila bat egin behar du", eta ez, etxean oso lasaia da, ateratzen baldin baduzu behin korritzera eta hori, oso lasaia da, oso txakur lasaia, eta ez du asko jaten.

Esataria: Atera behin, esan nahi duzu desahogatzeko atera behar izaten duzula egunero...

Amaia: Bai.

Esataria: Eta gainera, ateratakoan jendea ezagutzeko egokiera izaten duzu, beraz, zu ere gustura Lukasekin paseoan.

Amaia: A, ni bai, ni oso gustura.

Esataria: Eta gainera ez nonahi, Donostiako Kontxan.

Amaia: Bueno, Kontxan, Ondarretan, Ulian, ez dakit, bera ere aspertu egiten da, ez?

Esataria: Eta gainera, nahi izanez gero negoziatorako ere bada...

- Ba Amaia Trueba, eskerrik asko zure testigantzagatik, eta segi ezazula ba, Lukasen konpainia disfrutatzen.

Amaia: Eskerrik asko zuei.

Esataria: Ondo segi.

Amaia: Agur.

Elkarren antzik ote? (Erantzun-orria)

			
kanitxea	teckela	dobermana	lebrei afganiarra _____
			
ihasa apsoa	pekinesa	shar peia	pinscher
			
basset hounda	cocker spaniel amerikarra	cocker spaniel ingelesa	setter irlandarra
			
galgoa	skye terriera	bulldoga	Alaskan malamutea
			
chihuahua	colliea	dalmata	Bull-terriera -t

Zein txakur daukat (1)**ANTZEKOTASUN LEHIAKETA**

Zein txakur-mota dauka argazkiko andreak? Bidali erantzuna azalpen bat jarrita info@dogspain.com helbidera.
Asmatzen dutenen artean "Txakurra" liburua zozketatuko dugu.

ERANTZUNAK:

- Nire ustez, kanitxe bat izan daiteke.
Gonzalo
- Lagunok, andreak teckel bat dauka, ile liso beltz eta suzkoa!
Naila
- Nik uste dut andre honen txakurrak teckel-a izan behar duela, andreak arraza honek duen aurpegi liraina dauka eta.
Alberto
- Andre honek teckel-a izan behar du, aurpegi luzean eta belarri aldeko ileak duen forman antz handia dauka eta.
Paola (Asturias)
- Kaixo lagunok. Perutik idazten dizuet. Ia ziur nago teckel-a dela, eta kolore beltz eta suzkoa gainera, andrearen koloreagatik.
- Andre honen txakurra daschshunds-a da, teckel edo txakur-saltxita izenez ere ezaguna (egia esan, nik azken izen hau ez dut batere gogoko). Eta ez bada... horrelako bat izan beharko luke!
Agur bero bat. Donatella
- Kaixo! Andreak teckel-a izan behar du, bere arraza perfektua iruditzen zait eta.
Santi
- Txakurtxo jator hau teckel-a da, bere belarriek (hau da, bere ilea) oso argi esaten dute eta.
Sofia
- Andre honek seguru asko doberman arrazako txakurra izango du maskota moduan, bere aurpegi finagatik, begien formagatik eta islatzen duen nagusitasunagatik.
Sonia
- Kaixo! Andrearen txakurra lebrek afganoa da, nahiz eta belarri aldeko ilea nahiko motza izan.
Pere
- Ihasa apso-a da; nire txakurtxoaren antza dauka.
Juan
- Afgano-a izan behar du. Antzekoa dela iruditzen zait.
Klaudia

- Nire ustez kanitxe beltz handi bat izan daiteke, erakusketarako ilea moztzen dietenean horrelako aurpegi argalarekin geratzen dira eta. Gainera, belarri kardatuek andre honen ilearen antza dute.

Anabel

- Kaixo! Afganoa izan behar du.

Rocio

- Andrearen txakurra dachshund edo teckel-a da, edo saltxitxa-txakurra ere esaten dioten hori.

Analia

- Uste dut teckel-a dela, antzekoa iruditzen zait.

Marta (Bartzelona)

- Argazkiko andreak kanitxea eduki dezake, bere aurpegia txakur horrenaren antzekoa da eta, baina batek daki! Sorpresak ere egon daitezke!

Mª Jesus

- Argazkiko andreak pekinesa edo arraza txikiko txakurra daukala iruditzen zait, altzo-txakurra. Ez du ematen txakur handiagoa menperatzeko indarra daukanik.
- Saltxitxa-txakurra da (oso argala), aurpegia eta koloreagatik.

Sofia

- Shar pei ederra da... (aurpegiko zimurrengatik).

Martin

- Bai. Saltxitxa-txakurra izan daiteke (dachshund), edo baita pinscher-a ere. Dena dela ere, nire ustez garrantzitsuena da andrea dela euren antza duena... Saltxitxa-txakurra orduan?

Mario

- Andre hau basset hound-a izan daiteke, baina ezetz uste dut, uste dut teckel-a izateko itxura daukala. Hau da, teckel-a da.

J. Luis

- Nire ustez saltxitxa-txakurra (ilea / belarriak eta sudurra /muturra).

Mikel

Zein txakur daukat (2)

ANTZEKOTASUN LEHIAKETA

Zein txakur-mota dauka argazkiko andreak? Bidali erantzuna azalpen bat jarrita info@dogspain.com helbidera.

Asmatzen dutenen artean "Txakurra" liburua zozketatuko dugu.

ERANTZUNAK:

▪ Txakurra cocker spaniel-a da, kanela kolorekoa, gehien gustatzen zaidan txakurra.

Monika (Madril)

▪ Kaixo! Cocker spaniel arrazako txakurra da, aurpegiaren espresioagatik, adikorra, bizia eta samurra aldi berean; eta bere ileagatik, urre koloredun cocker spaniel baten belarri handi, erori eta iletsuen antza dauka eta.

Ruben (Almeria)

▪ Nire ustez, setter irlandarra dauka, ile kolore bera du, eta begirada bera.

Oskar (Sevilla)

▪ Kaixo, uste dut cocker spaniel-a dela, belarri berdina dituzte, je, je, bere ileagatik ari naiz.

Erika (Albacete)

▪ Kaixo, seguru nago cocker amerikarra dela.

Pilar (Madril)

▪ Uste dut cocker spaniel-a dela, koloreagatik eta ilearen formagatik (neskarena).

Teo (Valladolid)

▪ Bere txakurra cocker spaniel da, berdina-berdina da.

Marta (Bartzelona)

▪ Uste dut txakurra cocker spaniel-a dela, neskaren ileak txakurraren belarri luzeetako ilea ematen du eta.

Mikel

▪ Uste dut cocker spaniel-a dela, aurpegi bera dauka eta ilea belarriak dira, noski.

Pilar (Ponferrada)

▪ Neska honek amerikar aurpegia dauka, ez ingelesa. Cocker amerikarra izan behar du, kanela kolorekoa, horretaz behintzat seguru nago.

Karlos (Bilbo)

▪ Nire ustez cocker amerikarra da. Antz handia daukate ileagatik. Eta sudurragatik! Cristina (Balaguer)

▪ Cocker spaniel amerikarra da, bere ileak honen belarrien antza dauka eta (ile izurtua dute biek), eta cocker honen burezurragatik, gainean bere lehengusu ingelesarena baino borobilagoa da eta.

Rosa (Bartzelona)

▪ Neskaren txakurra urre koloreko cocker spaniel ingelesa da. Argi dago orrazkera horrekin ezin dela beste bat izan.

Pedro

▪ Ezin da cocker amerikarra ez den beste arraza batekoa izan. Ile bera eta begirada pentsakorra.

Lucia (Madril)

▪ Cocker spaniel-a da.

Neus

▪ Cocker spaniel ingelesa da.

Arantxa

▪ Argi dago neskaren txakurra cocker spaniel ingeles argia dela, kolore gorria.

Luis Uribe (Mejiko)

▪ Seguru nago cocker spaniel-a izango dela, kanela kolorekoa.

Vicky

▪ Cocker spaniel amerikarra dauka.

Pedro

▪ Ez naiz oso aditua arrazen kontuan, baina oso oker ez banabil, cocker ingelesa iruditzen zait.

Bi txakurren argazkiak

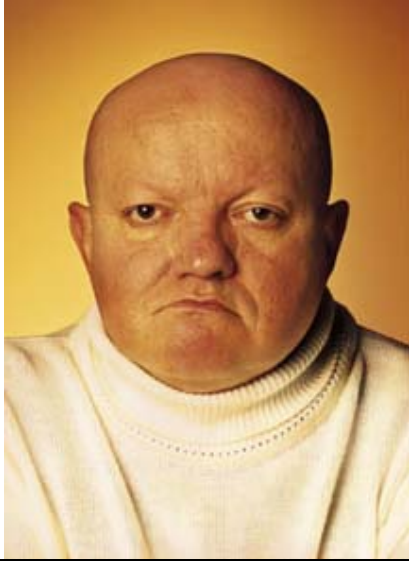
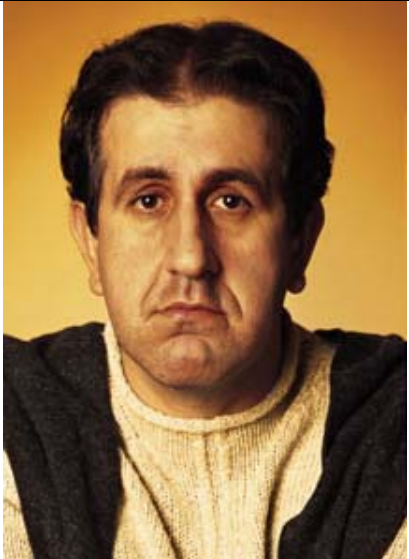
zein txakur daukat? (1)

zein txakur daukat? (2)

Beste lau jaberren argazkiak

c	d
	
e	f
	

Beste lau txakurren argazkiak

Txakur euskaldunak

Esataria: Txakurrak txokotik atera eta paseatzera atera behar ditugu, bai. Izan ere, txakur ezagun asko ditugu gure inguruan. Denok txiki-txikitatik ondo ezaguna baldin badugu bat, hura zalantzarik gabe Pintto pinttoa da.

("Pintto, Pintto" kanta zati bat)

Pintto, bai. Txuri-beltza den partetik izena ere halakoa jasota, eta poza berez berekin izaten duten haurren laguna beti. Gero, haurrak pittin bat hazi ahala beste bat ezagutu ere egin dute, Bernardo Atxagaren Banbulo. Hark ekarri zigun Banbulo. Hark ere hamaika abentura bizitzeko izango ditu gainera, oraindik ere.

("Beltzi" kanta zati bat)

Beltzi. Beltzi ere ezaguna egiten ari zaigu.

Lagun maitagarria.

Bai. Takolo, Pirritx eta Porrotxen txakurra da Beltzi, eta plazaz plaza ibiltzen da haiekin batera. Umeen lagun egiten ari da, bai.

Eta Beltziren lagunak direnak, lau zpabost urte inguruko horiek, gero eta ezagunagoa dute beste txakur bat: Tonto. Tentori ere gorabehera asko pasatzen zaizkio eta ustekabeak ere bizi ditu. Denbora pasa ahala, Tentok ere bizibide gehiago du, eta eskarmentuak ere bai, esperientziak.

Iñaki Zubeldiari elkarrizketa

- Esataria: Ibaizabal argitaletxeak adoptatu zuen eta haren zainketa eta gobernatze lanak Iñaki Zubeldiak egiten ditu.
Iñaki Zubeldia, egun on.
- Iñaki: Egun on.
- Esataria: Esaiguzu ba, lehenbizi, nondik etorritakoa den Tento txakurra. Jabea berez Ricardo Alcantara du, ezta?
- Iñaki: Bai. Jabea uruguaiarra da, aspaldi samar honetan, Bartzelonan bizi baldin bada ere. 1975etik Bartzelonan bizi da Ricardo Alcantara, baina berez uruguaiarra da eta txakur zoragarri bat ekarri digu.
- Esataria: Bai. Zuek Euskal Herrira egokitu duzue txakurra, hemen gustura bizi dadin, eta gero eta bizibide gehiago ditu, eta denen berri atera nahi izan duzue. Pelutxeko hartza, adibidez, lagun du Tentok, ezta?
- Iñaki: Bai. Pelutxeko hartza eta beste lagun asko ere baditu, baina bai, pelutxeko hartzarena ere kurioa da, ze pelutxeko hartza ez da batere mugitzen, geldi egoten da, eta orduan Tento pixkat haserretu egiten da eta astindu txiki bat ematen dio, baina konturatu da ba pelutxeko hartzari burua puskatu zaiola edo burua pixka bat eten egin zaiola, eta berriro konpontzen dio eta kontuak belarrira esaten dizkio, txintxo-txintxo, haserretu ez dadin edo.
- Esataria: Ustez itsasoan izandako esperientzia ere kaleratu diozue Tentori.
- Iñaki: Bai. Ba itsasoarena ere oso gauza polita da. Ricardo Alcantara honek dauka abildade berezi bat sentimendu munduko gauzak hartzeko, ezta? Eta olatuen joana eta etorria hartzen du gai emotibo bezala. Txakurrak ura ikusten du eta pentsatzen du "joe, nirekin beldurtu egin duk itsasoa, ihesi zihokak". Eta orduan olatuari segika joaten da. Baina olatua berriro bueltan etortzen da eta harrapatzen du, eta busti eta hondarretara eramaten du, ezta? Eta orduan horrelako gauza ba xarmagarri batzuk sartzen ditu eta sentimendu mundua izugarri... ba... airean... denbora guztian airean dago, Tentoren inguruan.
- Esataria: Beldurra ere aipatu duzu. Haurrak hainbestetan pasatzen duten beldurra ere pasatzen baitu Tentok, ezta?
- Iñaki: Bai, kaso honetan da, ba bere lagunekin joaten da hirialdera, supermerkatuan sartzen dira, galdu eta hantxe bakar-bakarrik, eta esaten du "zer pasatuko ote zait niri hemen orain bakar-bakarrik, hemen hainbeste jenderen artean?" eta oihuka hasten da eta lagunak etortzen zaizkio eta esaten diote, "joe, zakur handia zara zu, e, Tento. Ahots izugarria entzuten zen supermerkatu osoan eta". Eta bera, Tento, txikia izanik, hala ere pentsatzen du ja handia dela eta beldur hori uxatzen du.
- Esataria: Harrotuta, pittin bat.
- Iñaki: Bai.
- Esataria: Iñaki, telebistari begira ere egoten al da Tento?
- Iñaki: Bai. telebista gustatzen zaio. Eta bueno, egun baten bururatu zaio anuntzioetara presentatu behar duela berak ere, anuntzioak egiteko eta horrela...
- Esataria: Casting-a?
- Iñaki: Bai, casting batera joaten da eta bueno, han helatua probarazten diote, eta esan behar du "a ze goxoa, ze goxoa", eta ez dakit zer. Eta horrela dena gezurrezkoa, ezta? Ze helatua zen nazkagarria eta horrela, eta bueno, aspertuta ateratzen da, nazkatuta. Etxera etortzen da eta telebistaren aurrean jartzen da. Bueno, horretarako ja kanpoan ibili da eta konturatu da txoriak, eta eguzkia eta gauza zoragarriak daudela kanpoan, bera beti telebistari begira, eta esaten du: "hauek egiazkoak dira, kantatu egiten dute", eta etxean daukan telebistari esaten dio "gezurti galanta! Ez zaitut hainbeste ikusiko hemendik aurrera!".
- Esataria: Eta etxean ez dakit Tentori katean lotuta egotea gustatuko ote zaion. Hori ere bada beste ipuin bat.
- Iñaki: Bai. Katearena ere kurioa da, ze tento txakur librea da, askea da eta badihoa kalean bera bakar-bakarrik eta ikusten du emakume batek kate dotore batekin

lotuta daramala txakur bat, eta esaten du "ño, hori duk txakur señoritoa, hori duk dotorea, holako kate dotore batekin, neuk ere bilatu behar diat kate bat", eta hala agentziazten du kate bat, bilatzen du bazterretan eta nola edo hala lortzen du lepoan lotzea eta zuhaitz bati ere bai. Lepoan, ba bufanda bati lotuta. Eta konturatzen da handik ezin duela askatu, ezin duela alde egin, eta apuratzen da, eta "lagundu, lagundu" hasten da oihuka, baina ez diote laguntzen eta azkenean lortzen du bufanda hori askatzea eta aske gelditzen da eta pentsatzen du "bai, bai, hura señoritoa izango duk, baina ni hobeto nagok libre".

Esataria: Tentok ipuinetan baditu hamaika bizibide eta Gabonak ere ezagutuko ditu aurten.

Iñaki: Bai, Gabonetan gainera kuriooa da ze hau guri etorri zitzaigun ba Papa Noelekin eta estilo horretara, ezta? Eta egokitu egin behar izan genuen Euskal herrira, eta orduan, ba bueno, guk Olentzerorekin egokitu dugu, eta karta idazten dio Tentok, patinetea eskatuz. Patinetearekin txoratzen dago, hortxe, irrikatzen patinete bat, eta bueno, eskatu nahi dio, karta idazten du eta berak uste bidali duela, baina lotara joandakoan gogoratu da "dio, patinetea ahaztu zait, ez dut jarri eta ja berandu da", eta pentsatzen du "ekarriko ote dit?" eta esnatzen denean, Olentzero egunean esnatzen denean, han dauka bere patinetea eta zoriontsu da Tonto.

Esataria: Olentzerok bai baititu horrelako gauzak, txakur Tonto maitagarriarekin ere.

Tento txakurraren erantzun-orria

		1. Tento eta bere laguna			7. Tento eta pelutxezko hartza
		2. Tento eta bere hortza			8. Tento eta itsasoa
		3. Tento eta zakur handikotea			9. Tento eta beldurra
		4. Tento eta bere itzala			10. Tento eta telebista
		5. Tento eta ekaitza			11. Tento eta katea
		6. Tento eta bere lehengusua			12. Tento eta Gabonak

Txakur ezagunak

LASSIE

Ausarta, ile leun eta kafe koloreko begiak zituen. Eskoziar herentzia zeukan aktorea ipar-amerikar honek, Lassiek, eta telebista zein zinema munduko pertsonaiarik ezagun eta maitagarrienetariko bat dugu.

Lassie 1943an agertu zen lehenengoz pantailan, "Lassie come home" pelikulan ("Lassie etxera itzuli da"). Pelikula horretan, bere adoreak, adimenak eta fideltasunak zinema munduko izar bihurtu zuten berehala.

Lassie txakur emea zen pelikuletan, baina beti txakur ar batek interpretatu zuen. Lehenengo Lassie txakurra Pal izeneko collie ar eder bat izan zen ("adiskidea"), 300 hautagairen artean aukeratu zutena. Ekoizleek txakur arra aukeratu zuten, erakargarriagoak izaten direlako, adimen gutxiagokoak izanda ere.

Une horretatik aurrera, geroko Lassie guztiak izan ziren Pal txakurraren ondorengoak. Hala ere, bakar batzuk baino ezin izan zuten Lassie interpretatu, aurpegiko orbain zuriagatik.

Lassiek eszena arriskutsuak egiteko ordezkioak zituen.

IDEFIX

Idefix Obelixen txakurtzua da. Beti joaten da Asterixekin eta Obelixekin euren bidaietan, nahiz eta Asterixek beti ezetz gomendatu, txikiegia izateagatik.

Oso animalia sentibera da, naturaren defendatzaile amorratua. Ez zaio zuhaitzak botatzea gustatzen.

LAIKA

1957ko azaroaren 3an Sobietar Batasunak tripulatutako lehenengo ontzia bidali zuen espaziora. Ontziaren izena "Sputnik 2" zen, eta tripulatzailerik bakarraren izena Laika, txakur errusiar ospetsua.

Errusiarrek horrekin zeukaten eginkizun nagusia izpi kosmikoak eta eguzkiaren erradiazioa ikertzea zen, tenperatura eta presioa aztertzea. Laika kabina baten barruan zegoen, arnes berezi batekin lotuta, eta janaria eta ura hartzeko aukera zeukan. Zientzialariek gorputzean elektrodoak jarri zizkieten, arazorik ez zeukala ikusteko.

Hala ere, inork ez daki oso ziur zenbat denbora iraun zuen bizirik, eta bertsio asko daude. Batzuek esaten dute bere azken

jatekoak pozoia zeukala, betiko lo uzteko. Beste batzuen ustez kabinan gasak bota

zituzten, minik gabe hiltzeko, eta badaude beste batzuk oxigenorik gabe geratu eta ito egin zela pentsatzen dutenak. Arrazoiak edozein izanda ere, ezin dugu ahaztu txakur honek espazioaren konkistan izan zuen garrantzia.

"Sputnik 2" ontziak 163 eguneko bidaia egin zuen, 2.370 orbita bete eta 100 milioi kilometro egin zituen gutxi gorabehera. Lurra ordu bete eta hogeita hamabost minuturo inguratzen zuen, orbita eliptikoa eginez.

1958ko apirilaren 14an, satelitea lurraren atmosferan sartu zen berriro eta Laikaren gorputza barruan zuela erre zen.

Laika izena lajat hitz errusiarretik dator ("zaunka egin"), hau da, "zaunka egiten duena" esan nahi du gutxi gorabehera. Antza denez, Laika eta beste txakur batzuk Moscuko kaleetan batu zituzten, eta hautaketa baten ondoren, gure txakurtxo hau espazio-proiektu sobietarrean sartu zuten. "Sputnik 2" satelitean orbitan jarri aurretik, Laika hezi egin zuten, eta oso ondo tratatu omen zuten.

MILU

Komikietako heroia, fox terrier arrazakoa, Tintinen lagun ona.

Gaztelaniaz Milú deitzen diote, frantsesez Milou, eta alemanez Bobbie. Euskarazko komikietan Milu izenez agertzen da.

1929an "Tintin sobietarren herrialdean" argitaratu zenetik, komikietako heroi mitiko bat jaio zen, Tintin kazetaria, beti bere txakur fidelak lagunduta.

Miluri ez zaio hainbeste gustatzen abentura; lasaitasuna nahi izaten du batez ere eta ez da bere jabearen ekimenez fidatzen.

Batzuetan Miluk zalantza asko izaten ditu, baina berehala baztertzen ditu Tintin arriskutik salbatzeko. Oso txakur azkarra eta ausarta denez, beti lortzen du bere jabea arazoetatik ateratzea.

Milu oso whiskizalea da.

Txakurra eta jabea hain lotuta egonik, urte askotan euren istorioen izena "Tintin eta Miluren abenturak" izan zen.

Pertsonaia hauen egilea Hergé ezaguna izan zen (1907 - 1983), Georges Rémi-ren ezizena, komikietako marrazkilari eta

gidoigile Belgikarra, komiki modernoaren aitzindaria.

RIN TIN TIN

Rin Tin Tin Hollywoodeko beste izar bat izan zen, artzai-txakur alemaniarra. Pelikula askotako protagonista izan zen. Pelikula horietako protagonista Rusty kabua zen, indioek tren bat eraso zutenean bizirik geratu zen ume bat. Rusty kabuak korneta jotzen zuen Ford Apache-n. Rin Tin Tin bere lagunik onena zen, eta zaldieriako 101 erregimentuko maskota. Inguruko gaizkileen kontra (apatxeak barne, lehengo bakeroen pelikuletan gertatzen zen moduan) borrokatzen laguntzen zien soldaduei.

Lehenengo Rin Tin Tin txakurra soldadu estatubatuar batek batu zuen Alemaniako trintxera batean, I. Mundu Gerran. Soldadu honek gerra bukatu ondoren etxera eraman zuen txakurra, eta 1920 inguruan zinema munduko izarrik handienetakoa bilakatu zen. Hamasei urte zeuzkala hil zen, eta Parisen eman zioten lurra, animalientzako hilerri batean.

SCOOPY DOO

Hanna Barberaren marrazki bizidunetako pertsonaia dugu Scooby Doo txakurra, detektibe lanetan ibiltzen den daniar handia.

Bai, hala da, daniar handi itzela eta baldarra da. Scooby Doo beldurak jota ibiltzen da normalean Misterios S.A.-ko maskota moduan, lau detektibe gazteren laguntzaile. Maitagarria da, eta era berean koldarra. Scooby-gaileta bat aginduta erosi behar izaten dute kasu beldurgarrietan parte hartzeko.

Munstro, deabru, sorgin, mamu eta bere itzalari ere beldurra izan arren, Scooby-Doo aktore dramatiko aritua da. Are gehiago, bere koldarkeriagatik da hain aktore ona. Adibidez, gaixo itxura har dezake misio beldurgarri batera ez joateagatik. Zorionez, Scooby-Dook beti gainditzen du bere beldurra eta lagunei laguntzen die kasu guztiei irtenbidea aurkitzen.

Scoobyren esaldirik gogokoena honako hauek dira: "Scooby-Dooby-Doo", "Scooby-Gaileta" eta "Glup!".

SNOOPY

Snoopy komikietako pertsonaia da, beagle arrazakoa. 1950ean argitaratu zen lehenengoz.

Txakur irekia dugu Snoopy. Eginkizun guztietan da oso trebea, bere etxetxoaren gainean ametsetan dagoenetan behintzat. Izan ere, Snoopyk badauka bere etxetxoa, baina ez da sekula barruan sartzen, klaustrofobia dauka eta. Bere zaletasunik handiena golfean ibiltzea da, baita bere jabearen beisbol taldean parte hartzea ere. Boloetan ibiltzen ere ikus dezakegu, edo mediku, abokatu, gidari, boy-scout, ... jantzita. Gailetak izugarri gustatzen zaizkio, kokozkoak izan ezik. Nobela idazlea ere bada, baina ez da oso trebea ("Gaua zen, eta hala ere euria ari zuen...").

Snoopyren lagunik handiena Emilio txoria da, eta askotan ikusten dugu komikietan berarekin hizketan. Bestalde, txakurtxo honen jabea Charlie Brown da, baina Snoopyk Sekula ez du gogoratzen bere jabearen izena, eta "aurpegi borobila duen mutiko hori" edo "janaria ekartzen didan aurpegi borobildun mutiko hori" esaten dio. Alboko katuari ez dio beldurrik, baina errespetuz begiratzen dio.

Komiki honen egilea Charles Schulz zen. Esan dugun bezala, 1950ean argitaratu zen lehenengoz Peanuts komiki-tira, eta harrezkero Charlie Brown eta bere txakur Snoopy ezagunak egin ziren mundu osoan.

PLUTO

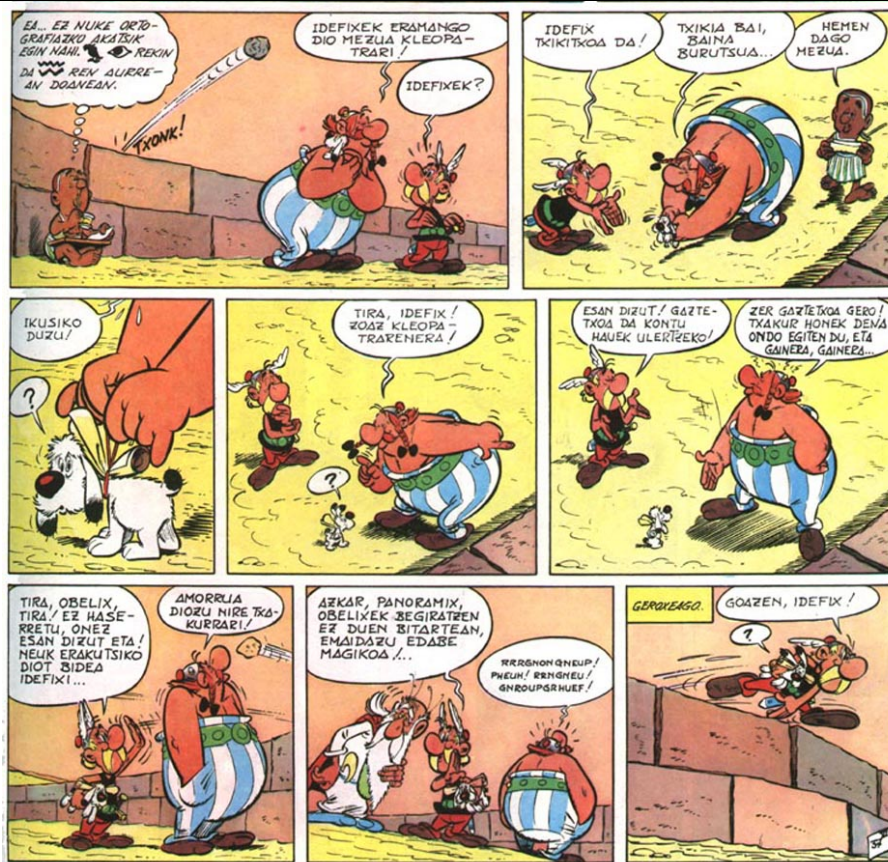
Txakur-leialtasunaren sinboloa da Pluto. Esanekoa, apala eta lasaia, ez zen Disneyko izar izateko jaio, bigarren mailako aktore izateko baino. Baina denborak eta Mickeyren maskota moduan erakutsitako zintzotasunak paper protagonista batzuk eman zizkieten. Pluto 1930eko abuztuaren 18an agertu zen. Mickey-k, Disneyko super-izarrak, maskota bat behar zuelako.

Ehiza txakurra da Pluto, argala, kafesne kolorekoa da eta belarri beltzak ditu. Ez dauka ilerik (hain motza denez ez zaio ikusten), eta oso buztan luzea eta fina du. Lepoaren inguruan lepoko gogor bat dauka.

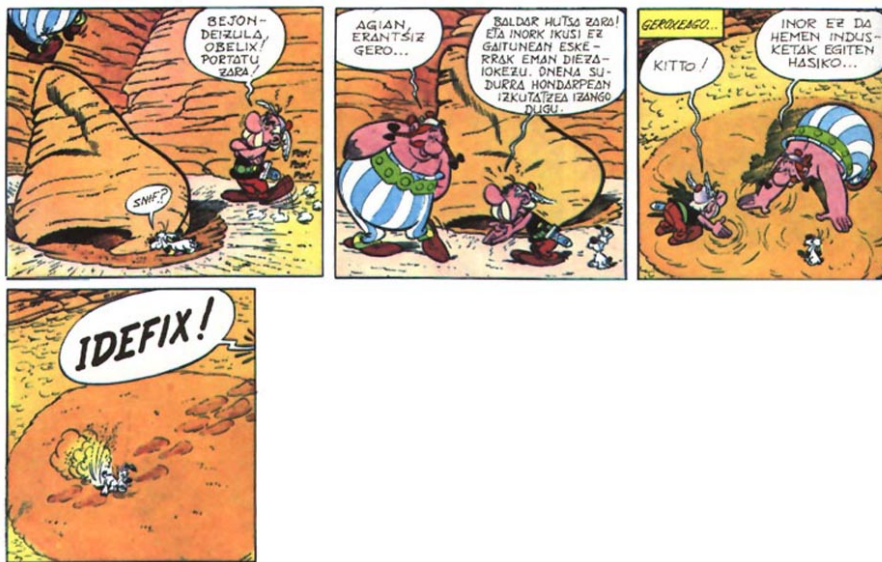
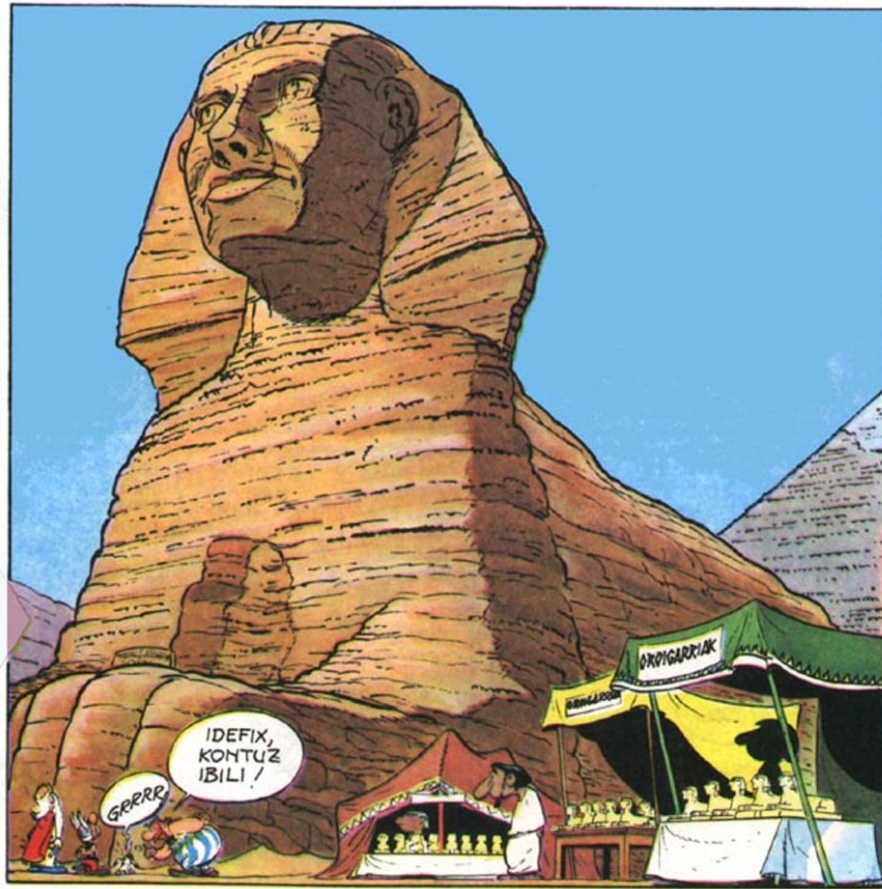
Pluto sentibera da, ausarta baino, ausartegia, eta baita burugogorra ere. Pluto mainontzia da, eta pixka bat tentela. Ez du hitz egiten, inoiz saiakeraren bat egin eta publikoak nahiko gaizki erantzun baitzuen.

Idefix txakurra

A

B

C

D

